

VERRE NAASTEN

— geloof delen wereldwijd —

JAARVERSLAG 2019

Lees meer over Lume
op pagina 20

'IK HEB JE

BESTEMD TOT

LICHT'

INHOUD

VOORWOORD	5
1. OVER VERRE NAASTEN	6
1.1 VISIE, MISSIE, DOELSTELLINGEN	6
1.2 BESTUUR	6
1.3 REGIONALE SAMENWERKINGSVERBANDEN	8
2. STRATEGIE EN BELEID	10
2.1 SWOT (STERKTE-ZWAKTE ANALYSE-) VERRE NAASTEN	11
2.2 STRATEGISCHE AANDACHTSGEBIEDEN	12
2.3 VOORUITBLIK 2020	13
3. COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN	16
3.1 BELANGHEBBENDEN	17
3.2 COMMUNICATIEMIDDELEN	18
3.3 TEVREDENHEID	21
4. PROGRAMMA'S WERELDWIJD	24
4.1 KERKELIJK OPBOUWWERK	25
4.2 EVANGELISATIE	28
4.3 DIACONALE PROJECTEN	30
4.4 EDUCATIE	32
4.5 NOODHULP	34
5. RESULTATEN	37
5.1 PARTNERS BUITEN- EN BINNENLAND	37
5.2 ACHTERBAN	38
5.3 LUME	39
5.4 ONDERSTEUNING	40
6. ORGANISATIE	41
6.1 PERSONEELSBELEID	41
6.2 KEURMERKEN	42
6.3 RISICOMANAGEMENT	42
VERANTWOORDINGSVERKLARING BESTUUR	45
7. JAARREKENING 2019	48
7.1 INLEIDING	48
7.2 BALANS	48
7.3 RESULTAAT (STAAT VAN BATEN EN LASTEN)	49
7.4 GRONDSLAGEN (WAARDERING EN RESULTAAT)	50
7.5 TOELICHTING OP DE BALANS	52
7.6 TOELICHTING BATEN EN LASTEN 2019	57
7.7 KERNCIJFERS	60
7.8 SPECIFICATIE EN VERDELING LASTEN	61
7.9 PERSONEELSKOSTEN	62
7.10 BEZOLDIGING DIRECTIE EN BESTUUR	62
7.11 BEGROTING 2020	63
7.12 VASTSTELLEN BESTUUR	64
8. OVERIGE GEGEVENS	65
8.1 ACCOUNTANTSVERKLARING	65

VOORWOORD

Dankbaar mogen we terugkijken op 2019. Zo ontzettend veel mensen zijn betrokken geweest – en nog steeds – bij 'geloof delen wereldwijd'. De vrijwillige bestuurders van de Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV's), zoals Indonesië Mission | Verre Naasten en Drenthe Mission | Verre Naasten, onze ambassadeurs in de verschillende kerkelijke gemeenten, vertalers, trainers, de medewerkers op het kantoor van Verre Naasten, de landelijke bestuurders... Ze hebben allemaal één verlangen: dat mensen de bevrijdende boodschap van Jezus Christus tot zich nemen. Stel je eens voor, je bent Pygmee, Papoea, vluchteling in Nederland, middenklasser in Brazilië, kasteloze in India - en je ontvangt de vrede van Christus in je hart! Wat gebeurt er dan? Hoe verandert je leven dan? Wij in Nederland, vaak generaties lang christen, hebben hun verhalen nodig! Daardoor leren en zien we namelijk, hoe levensveranderend het geloof in God de Vader is.

Samen met heel veel betrokkenen die meeleven, meebidden en meefinancieren, konden we in 2019 het mission-werk handen en voeten geven. We konden in 34 landen, 78 partners ondersteunen. Soms met financiële middelen, soms met kennis en trainingen, soms door partners met elkaar in contact te brengen.

'Geloof delen wereldwijd begint bij onszelf!'

Echter, 'geloof delen wereldwijd' begint bij onszelf. Als kind van God mag ik persoonlijk voorleven, spreken en handelen. Evenzo mogen wij samen licht en zout zijn in deze wereld. We mogen verlangend Psalm 67 zingen:

*'Dat de volken U loven, God,
dat alle volken U loven.
Laten de naties juichen van vreugde,
want U bestuurt de volken rechtvaardig
en regeert over de landen op aarde.
Dat de volken U loven, God,
dat alle volken U loven'*

Hartelijk dank voor uw steun in 2019.
Mogen we ook in 2020 weer op u rekenen?

Klaas Harink
directeur Verre Naasten

1. OVER VERRE NAASTEN

1.1 Visie, missie, doelstellingen

Verre Naasten is een landelijke mission-organisatie van en voor kerken. Zo weten wij ons verbonden met en ondersteunen wij o.a. de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv) en de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK) bij hun mission-werk. Dat doen wij vanuit de missie: 'geloof delen wereldwijd'.

Visie:

God maakt zich in de Bijbel bekend als een God die in liefde omziet naar de wereld. Hij zendt zelfs Zijn Zoon Jezus om de wereld te verlossen. Mission mag gaan in het spoor van Jezus, die in liefde omziet naar mensen en hen wil bevrijden, nú en straks. Gedreven door Jezus' opdracht en ons verlangen het geloof te delen mogen wij, als zijn volgelingen, in woord en daad Gods liefde bekendmaken en meebouwen aan Gods Koninkrijk op aarde, zodat mensen in de wereld God erkennen en Hem willen volgen.

Missie:

Verre Naasten is een landelijke mission-organisatie die kerken in Nederland ondersteunt bij de uitvoering van hun mission-werk in buiten- én binnenland. Dat doen wij door het faciliteren en stimuleren van relaties tussen kerken in Nederland en verwante kerken in het buitenland. Met als doel: samen kerk-zijn vieren én beleven, maar ook: elkaar inspireren, bemoedigen, aansporen en ondersteunen in het bekend maken van Gods wereldwijde reddingsplan.

Onze doelstellingen:

- 1 Bijdragen aan geloof delen wereldwijd: we ondersteunen kerken in Nederland (meestal georganiseerd in een Regionaal Samenwerkingsverband) bij de uitvoering van hun mission-werk wereldwijd.
- 2 Uitvoeren van het beleid zoals dat door het Landelijk Samenwerkingsverband Mission (LSV) is en wordt vastgesteld.

Middelen:

- 1 Ondersteunen van onze partners in het buitenland;
- 2 Geven van voorlichting in Nederland over mission (stimuleren bewustwording over mission);
- 3 Werven van inkomsten (fondsenwerving);
- 4 Ondersteunen van kerken in Nederland bij de uitvoering van hun missionaire opdracht.

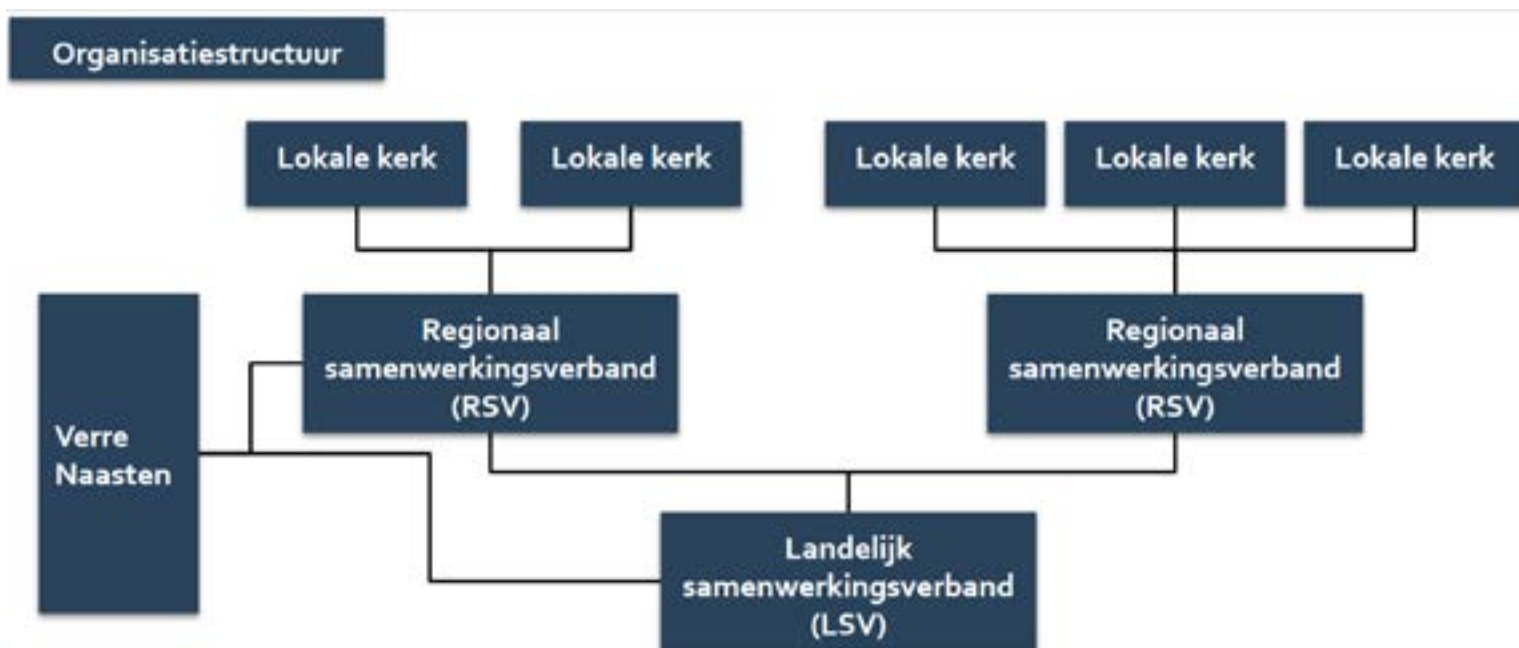
Omschrijving van 'mission':

Onder mission verstaan wij alle activiteiten van de missionaire kerk, in woord en daad, die bijdragen aan de verkondiging van Gods evangelie in opdracht van Christus.

1.2 Bestuur

Het bestuur van het Landelijk Samenwerkingsverband (LSV) voor het mission-werk vanuit Nederlandse kerken is ook het bestuur van Verre Naasten. Leden ervan worden door het LSV benoemd (zie ook ons organigram).

Het bestuur functioneert conform het vrijwilligersmodel: het bestuur bestaat uit vrijwilligers en een professionele titulaire directie die namens het bestuur optreedt.

Taken

Het bestuur heeft hoofdzakelijk een toezichthoudende taak. De verantwoordelijkheid voor de dagelijkse uitvoering ligt bij de directie van Verre Naasten, zoals ook vastgelegd in ons directiestatuut. De directeur is de feitelijke bestuurder van de organisatie. Het bestuur concentreert zich, ieder vanuit zijn eigen expertise, op:

- Goedkeuren en (doen) evalueren van beleid en (meerjaren)beleidsplannen;
- Goedkeuren en evalueren van begrotingen, jaarplannen en jaarstukken;
- Uitvoeren en accorderen van bepaalde benoemingen, van de directeur en afdelingshoofden;
- Verantwoording afleggen aan het LSV over beleid en voorstellen voor de benoeming van nieuwe bestuursleden.

Informatievoorziening

De directeur legt periodiek verantwoording af in de bestuursvergaderingen. Dat gebeurt via perioderapportages. Voor de uitvoering en toetsing van beleid en jaarplannen neemt het bestuur diverse documenten als uitgangspunt: het Algemeen Beleid Mission, vastgestelde begrotingen, jaarplannen, beleidsnotities, rapportages van de accountant, richtlijnen van het CBF en ISO 9001 en het kwaliteitshandboek.

Verantwoording

Het bestuur legt via het jaarverslag (algemeen en financieel) jaarlijks verantwoording af aan de leden van het LSV, donateurs, partners en andere belangstellenden. Daarnaast is er jaarlijks een (zelf)evaluatie.

Overzicht bestuursleden en nevenfuncties

Statutair bestaat ons bestuur uit ten minste vijf, maar bij voorkeur uit negen leden. Op 31 december 2019 had ons bestuur acht leden en was er één vacature. Benoemingen vinden plaats voor een periode van drie jaar. Er zijn maximaal twee herbenoemingen van drie jaar mogelijk. [Klik hier voor de samenstelling van het bestuur.](#)

Onkostenvergoedingen

Leden van het bestuur hebben op geen enkele wijze zakelijke relaties met Verre Naasten. Ook zijn er geen familierelaties binnen het bestuur. Onze bestuursleden ontvangen geen bezoldiging. Ook worden aan hen geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Bestuursleden ontvangen slechts vergoedingen voor gemaakte onkosten. Deze kosten zijn hoofdzakelijk reiskosten, voor bijvoorbeeld het bijwonen van de bestuursvergaderingen.

1.3 Regionale Samenwerkingsverbanden

Verre Naasten is een landelijke mission-organisatie van en voor kerken. Wij ondersteunen kerken in Nederland (met name GKv, NGK en samenwerkingsgemeenten) bij de uitvoering van hun mission-werk wereldwijd. Voor de uitvoering van dit mission-werk werken de kerken regionaal samen in Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV's). Vanuit Verre Naasten ondersteunen en adviseren we deze RSV's op het gebied van beleidsvorming, projectmanagement en -beoordeling, en communicatie.

De RSV's publiceren een zelfstandig jaarverslag over 2019. De meeste RSV's brengen deze uit in de vorm van een regionale editie van het mission-magazine Naast. Vanaf eind april 2020 is deze jaarverslag-editie van Naast beschikbaar. Online zijn deze jaarverslagen te vinden op: www.verrenaasten.nl/naast.

Meer weten over één van de Regionale Samenwerkingsverbanden? Klik op de regio hieronder en bezoek hun website:

1. [Drenthe Mission | Verre Naasten](#)
2. [Groningen Mission | Verre Naasten](#)
3. [India Mission | Verre Naasten](#)
4. [Indonesië Mission | Verre Naasten](#)
5. [Kenia Mission | Verre Naasten](#)
6. [Oekraïne Zending](#)
7. [Rijnmond Mission | Verre Naasten](#)
8. [Utrecht Mission | Verre Naasten](#)
9. [West-Afrika Mission | Verre Naasten](#)
10. [Zuid-Afrika Mission | Verre Naasten](#)
11. [Zuid-India Mission | Verre Naasten](#)

Lees het interview met Nafkot
uit Marokko op pagina 31

2. STRATEGIE EN BELEID

In al onze activiteiten staat onze missie 'geloof delen wereldwijd' centraal. Om die missie te bereiken, werken we samen met lokale kerken en organisaties in binnen- en buitenland die daar volop mee bezig zijn en het geloof delen in woorden én daden. Het gaat daarbij om kerken en organisaties waarmee we ons verwant voelen vanwege onze gereformeerde identiteit. Vaak zijn de partnerkerken en -organisaties onderdeel van onze gereformeerde en presbyteriaanse 'kerkfamilie'.

Samenwerkingsgebieden

In 2019 ondersteunden we programma's van 78 kerken en lokale partnerorganisaties in 34 landen wereldwijd, ook in Nederland. Dit zijn programma's waarmee onze partners, in hun directe omgeving, het geloof willen delen, in woord en daad. Het gaat daarbij om vijf samenwerkingsgebieden:

- 1) Kerkelijk opbouwwerk
- 2) Evangelisatie
- 3) Diaconale projecten
- 4) Educatie
- 5) Noodhulp

Investeren in mensen

Wij ondersteunen deze gebieden van samenwerking met kennis, mensen en financiële middelen. Daarbij is capaciteitsopbouw (bouwen aan sterke, zelfstandig functionerende kerken/organisaties) voor ons een belangrijk speerpunt. Daarom investeren we vooral in mensen (door training en opleiding). Zo willen we ervoor zorgen dat – in afhankelijk van onze Heer – het bereik, het effect en de duurzaamheid van het mission-werk zo groot mogelijk is.

Alle mission-werk met partners gebeurt binnen een relatie waarin we elkaar mogen bemoedigen en aansporen om Jezus te volgen. Binnen zo'n relatie is ook ruimte voor ondersteuningsvragen. Gods kerk is wereldwijd; vanuit Nederland mogen we daarbij aansluiten en lokale kerken elders in de wereld, indien nodig, ondersteunen bij hun taak om 'het geloof te delen'. Gebruikmakend van hun ervaring, kennis en kunde, en vanuit het besef dat een ieder talenten heeft ontvangen om mee te werken.

Achterban

Voor het uitvoeren van onze missie 'geloof delen wereldwijd' is de betrokkenheid van onze achterban onmisbaar. Het stimuleren en vergroten van die betrokkenheid is daarom voor ons ook een belangrijke doelstelling. Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat het verrijkend is voor ons in Nederland om oog te hebben voor wat God wereldwijd doet. Dat kan ons bemoedigen. We kunnen van elkaar leren. De betrokkenheid van onze achterban (meeleven, meebidden en meefinancieren) is van belang voor de partner én voor onszelf; samen leven tot Gods eer!

2.1 SWOT (sterkte-zwakte analyse) Verre Naasten

Sterktes	Zwaktes
• We hebben een gevarieerd pakket aan buitenlandse partners en programmatypes wereldwijd. Dit helpt om de blik te houden op de brede variatie van Gods werk wereldwijd en spreekt verschillende doelgroepen aan. • We hebben een groot team van intrinsiek gemotiveerde vrijwilligers en betaalde medewerkers, die weten waarvoor ze staan. • We voelen ons verbonden met kerken/kerkverbanden in Nederland die wij ondersteunen (met name de GKv en NGK). Daarmee is er een natuurlijk mission-kanaal voor kerken en kerkleden. • Verre Naasten kent een grote naamsbekendheid (+90%) bij onze achterban. • We hebben een stabiele financiële positie (reserves en inkomstenniveau zijn op peil, loyale donateurs).	• We slagen er onvoldoende in om jongere generaties (<45 jaar) aan ons te verbinden, zowel financieel als qua vrijwilligerswerk. • De huidige organisatiestructuur en -cultuur van het mission-werk heeft een gelaagde communicatiestructuur, zowel richting achterban als naar het buitenland; hierdoor is de efficiency en eenduidigheid niet optimaal. • Er is een tekort aan vrijwilligers binnen de regio's. • We beschikken over onvoldoende instrumenten om de wederkerigheid met buitenlandse partners te verzilveren. • Er wordt verschil ervaren in ambities en verantwoordelijkheidsgevoel tussen vrijwillige medewerkers (RSV's) en betaalde medewerkers (Verre Naasten).
Kansen	Bedreigingen
• Op missieniveau is er veel perspectief: er zijn voldoende potentiële partners / gebieden waar we onze missie 'geloof delen wereldwijd' kunnen vormgeven. • Er is een behoefte bij jongere generaties (<45 jaar) aan zingeving, geloofsbeleving en spiritualiteit (zowel privé, of in studie of werk). • Door de digitale ontwikkelingen en betere reismogelijkheden zijn de mogelijkheden voor communicatie en contacten toegenomen. • De vergrijzing heeft als positief effect dat er capaciteit vrijkomt (kennis en tijd) en vermogen (giften van de 'gouden'-generatie en nalatenschappen).	• De daling van het aantal leden van o.m. de GKv en NGK, in combinatie met een onzekere toekomst voor beide kerkverbanden (onze belangrijkste achterban), maakt ook de toekomst van het mission-werk dat wij samen met deze kerken doen onzeker. Verder leiden actuele discussies binnen deze kerkverbanden (over: man/vrouw en homoseksualiteit) wellicht tot (verdere) splitsingen, ook al zijn de GKv en NGK een proces van éénwording gestart. Verder zien we bij GKv'ers <45 jaar een tendens tot interkerkelijk bezig zijn; organisaties met een exclusieve GKv-identiteit worden daarbij als 'te smal' ervaren. • Kerken en kerkleden hebben in hun missionaire en diaconale werk een grotere focus gekregen op dichtbij, dikwijls ten koste van de aandacht voor mission buitenland. • De bewustwording bij lokale kerken in Nederland 'we hebben iets aan onze buitenlandse partners in geloof en kerk-zijn' is matig. • De quota (50% van inkomsten) staan onder druk. • Jongere generaties (<45 jaar) binden zich minder (snel) voor de langere termijn; dat geldt voor vrijwilligerswerk, maar ook financieel. • Enkele hulpverleningsorganisaties profileren zich steeds meer als mission-organisaties, waardoor zij meer direct een concurrent vormen.

Bovenstaande SWOT is ook opgenomen in ons meerjarenbeleidsplan 2017-2021, waar ze uitmondt in een aantal strategische keuzes voor middellange termijn. In mei 2017 werd dit [meerjarenbeleidsplan](#) behandeld en vastgesteld door het LSV en gepubliceerd op onze website.

2.2 Strategische aandachtsgebieden

Om te kunnen meten en weten of Verre Naasten als organisatie naar behoren functioneert, formuleerden we zes strategische aandachtsgebieden:

- 1) Leidt de ondersteuning vanuit Nederland ertoe dat de partners in het buitenland er vitaler/ beter van worden om onze gezamenlijke missie 'geloof delen wereldwijd' handen en voeten te geven?
- 2) Zorgt de voorlichting van Verre Naasten ervoor dat de achterban (leden van de aangesloten kerkelijke gemeenten) meer betrokken zijn bij mission-buitenland en uit zich dat in meer meeleven, meer meebidden en meer meefinancieren?
- 3) Worden de Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV's) voldoende en naar tevredenheid ondersteund door medewerkers van Verre Naasten bij:
 - Het onderhouden van partnerschappen en het ondersteunen van partners: gebeurt dat effectief, efficiënt en wat is de impact?
 - Het bevorderen van betrokkenheid van de achterban?
 - De organisatie in het algemeen van de betreffende RSV (samenstelling bestuur, Algemene Vergadering, participatie op overleggen van het Landelijk Samenwerkingsverband (LSV), etc.)?
- 4) Worden de zelfstandige taken die het LSV belegde bij Verre Naasten efficiënt en effectief uitgevoerd in relatie tot het budget?
- 5) Worden de begrote inkomsten gehaald, met name die van particulieren, kerken, scholen en fondsen?
- 6) Draait de organisatie Verre Naasten naar tevredenheid? Is het personeel tevreden, wordt er binnen de budgetten én effectief én efficiënt gewerkt, etc.?

Deze strategische aandachtsgebieden worden elk jaar besproken op een Algemene Vergadering van het LSV. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van verrichte metingen, zoals partnertevredenheidsonderzoeken, partnerbezoeken, klachten, inkomsten quota, mate van participatie bij acties, campagnes en mission-(zon)dagen.

De strategische aandachtsgebieden worden eens in de vier maanden besproken op het managementteamoverleg en vastgelegd in het periodeverslag voor het bestuur.

2.3 Vooruitblik 2020

In 2019 continueerden we de lijn die is ingezet vanuit het meerjarenbeleidsplan voor de periode 2017-2021, dat in mei 2017 is aangenomen door het LSV. In het najaar van 2019 is een tussentijdse evaluatie gehouden van dit meerjarenbeleidsplan. Het bestuur gaf aan tevreden te zijn met de implementatie en voortgang van de geformuleerde doelstellingen in het meerjarenbeleidsplan. Het bestuur concludeerde dat er geen aanpassingen nodig waren. Het LSV nam in december 2019 deze conclusie over.

Mission Buitenland

Wat betreft de samenwerkingen met partners en ondersteunde programma's voor mission, worden in 2020 geen grote wijzigingen verwacht. De oriëntatiefase met de Protestantse Kerk van Marokko (EEAM) is naar tevredenheid afgesloten en het is de bedoeling dat West-Afrika Mission | Verre Naasten het partnerschap vanaf 2020 verder gaat invullen. De contacten met de Papiamentstalige gemeente (IRK) op Curaçao zullen vanaf 2020 door Drenthe Mission | Verre Naasten opgepakt worden.

Om in de uitvoering verantwoord te blijven werken, is in 2018 een proces ingezet om het geheel van de werkwijze rond project beheer (Planning, Monitoring en Evaluatie) te herzien. Daarin konden we mooie stappen zetten en staan er ook voor 2020 weer onderwerpen op de rol. Het samen nadenken en vaststellen van een portfoliobeleid is in 2019 niet gelukt en zal komend jaar de nodige aandacht krijgen. Een eerste werkdocument van richtlijnen voor ondersteuning van partners – met name bedoeld om partners te kunnen informeren over onze werkkaders en eenduidig te communiceren – is in 2019 afgerond. In 2020 zullen we feedback verzamelen gedurende het gebruik, voor revisie en vaststelling van een definitief document voor meerjarig gebruik in 2021. Ook staat reflectie op 'reizen' (bezoek aan en van partners) op de agenda.

Mission Binnenland

Ook in 2019 is budget gereserveerd voor mission-projecten in Nederland. Werkende weg willen we erachter komen of Verre Naasten hierin een rol kan spelen als aanjager, verbinder en versterker. We richten ons vooral op die projecten die gericht zijn op migranten in Nederland, maar merken ook dat scheiding tussen deze groep en 'autochtone' Nederlanders niet altijd werkbaar is. Contacten met het Deputaatschap Ondersteuning (DO) van de GKv bouwden we in 2019 verder uit, evenals de contacten met het Diaconaal Steunpunt en Missionair Steunpunt (GKv, NGK). Met deze organisaties werken we samen in een platform rond Integral Mission, dat naar buiten treedt onder de naam Missieloket. Vanuit Verre Naasten

heeft directeur Klaas Harink zitting in de stuurgroep van dit platform. In januari 2020 organiseerde het platform – samen met verschillende andere missionaire organisaties binnen de GKv, NGK en CGK – de werkconferentie '[Kerk zijn op de rand](#)'. Een conferentie bedoeld om Integral Mission onder de aandacht te brengen als kansen voor plaatselijke kerkgemeenten in Nederland. Rond Pinksteren 2020 vragen we aandacht voor mission in Nederland, middels een magazine voor kerkleden van de NGK en GKv.

Werken aan betrokkenheid

Ook in 2020 blijft het werken aan betrokkenheid een belangrijk speerpunt voor Verre Naasten. Want zonder een trouwe betrokken achterban die meeleeft, meebidt en meefinanciert, valt het fundament onder ons wereldwijde werk weg. Om de communicatie met onze donateurs meer *custom made* te laten zijn, hopen we onze geautomatiseerde systemen en processen meer 'donateurgericht' in te richten. Daarnaast willen we, in nauwe samenwerking met de RSV's, verder werken aan een strategie om ambassadeurs voor het wereldwijde mission-werk te vinden en te binden in lokale kerken. Daarvoor organiseren we begin 2020 een nulmeting uit onder mission-commissies (Z&H). Verder staan voor 2020 zes campagnes gepland, gekoppeld aan diverse momenten in het kerkelijk jaar, zoals Bid- en Dankdag en Pinksteren. Daarnaast grijpen we de start van het kerkseizoen en het einde van het jaar aan als geschikte campagnemomenten. Ook hopen we in 2020, samen met verschillende scholen voor voortgezet onderwijs, actie te voeren en op reis te gaan. Bovendien staat de ontwikkeling van een fondsenwervend programma voor basisscholen op het programma, en willen we experimenteren met (online) videomarketing.

Lume

In 2019 zag [Lume](#) – het nieuwe platform van Verre Naasten – het licht. Lume is een beweging voor en door vrouwen wereldwijd (20-45 jaar) die elkaar inspireren, motiveren en helpen om het geloof te delen. Klein en praktisch, maar tegelijkertijd met lef en vol verwachting! Na een mooi startjaar staat 2020 voor Lume in het teken van optimaliseren en verdere groei. Een belangrijke doelstelling is de verdubbeling van én het aantal members én de online groei (via website, Facebook, Instagram en de e-mailnieuwsbrief). Ook wil Lume groeien in haar aanbod van inhoudelijke producten en krijgt onder meer de al bestaande Lightswitch-box een extra variant. Inzet is om tenminste drie nieuwe, innovatieve producten te ontwikkelen, aanvullend op deze box. In de offline activiteiten wil Lume ook graag groeien. Zo wil Lume in 2020 aanwezig zijn op tenminste 20 events van derden, vier keer zoveel als in 2019. Verder zet Lume in op een groei van het aantal georganiseerde Lightswitch-avonden, van 60 in 2019 naar 75 in 2020 (+25%). Daarnaast wil Lume haar netwerk inspireren en stimuleren om in het nieuwe jaar tenminste drie inspirerende activiteiten te organiseren die bijdragen aan de groei in bereik én inkomsten van Lume.

Organisatie

In 2018 is besloten dat we concreet gaan samenwerken met de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK) rond het mission-werk. Hiertoe is in december 2018 een wijziging van de statuten goedgekeurd door het LSV. In 2019 heeft de statutenwijziging daadwerkelijk plaatsgehad bij de notaris. In plaats van verbondenheid aan één kerkgenootschap (GKv) gaan de statuten nu uit van een grondslag: 'de Bijbel zoals die nagesproken wordt in de Drie formulieren van Eenheid' en het doel 'mission, ver weg en dichtbij'. De statuten zijn te vinden [op onze website](#). Onze visie en missie zijn in 2019 hierop aangepast. In 2020 hopen we deze stappen te zetten in verdere samenwerking met NGK-gerelateerde mission-organisaties.

Uitgelicht 2019:

Feest in India!

Wat een feest was het vorig jaar bij het EHA-ziekenhuis Makunda in Assam, India! Daar vond op 14 september de feestelijke openingsceremonie plaats van de nieuwe opleiding voor verpleegkundigen, mogelijk gemaakt door [stichting Pharos](#), strategisch partner van Verre Naasten. Het Makunda-ziekenhuis biedt (vaak gratis) zorg aan. Aan goed opgeleide verpleegkundigen is een groot gebrek en deze opleiding gaat daar verandering in brengen! Het Makunda-project is één van de projecten waarin stichting Pharos en Verre Naasten samenwerken om in woord en daad Gods licht en liefde te verspreiden.

3. COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

De betrokkenheid bij het mission-werk vasthouden én vergroten - dat is steeds de uitdaging in onze communicatie met belanghebbenden. Daarbij focussen we niet alleen op financiële betrokkenheid, maar juist ook op betrokkenheid in de vorm van meelevens en gebed.

Communicatie speelt een sleutelrol in het creëren van betrokkenheid bij mission. Als Verre Naasten verstaan wij onder communicatie: 'Alle activiteiten die bijdragen aan het realiseren van kennis en bewustwording over, en draagvlak voor het mission-werk, waardoor de betrokkenheid bij dit werk wordt gestimuleerd, vastgehouden en vergroot.' Deze definitie gaat uit van een integrale aanpak van communicatie en fondsenwerving; dit zijn nadrukkelijk geen twee aparte disciplines en deze zijn binnen onze organisatie daarom ook samengebracht binnen één afdeling. Beide hebben immers als insteek de ander in het hart te raken en zo tot handelen te doen overgaan. Dat betreft verschillende handelingsperspectieven, zoals het delen van gebed, kennis, tijd, aandacht, geld of netwerk.

Van oudsher vormen de Gkv-kerken en -leden een belangrijke communicatiedoelgroep wat betreft het vasthouden en vergroten van de betrokkenheid bij het mission-werk. Vanwege onze statutenwijziging en de toenemende samenwerking tussen de Gkv- en NGK-kerken, waarbij regelmatig ook de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) betrokken zijn, zal onze doelgroep zich de komende jaren verbreden. Daarbij blijven we kerkenraden, diaconieën en predikanten veelal rechtstreeks benaderen. De kerkleden (als subdoelgroep) benaderen we vooral via mission-commissies (Zending & Hulpverlening, of bijvoorbeeld evangelisatiecommissies). Zij fungeren – meestal met mandaat van de kerkenraad – als intermediairs, waarbij we tegelijk binnen de kerken willen zoeken naar enthousiaste ambassadeurs voor het wereldwijde mission-werk. Andere belangrijke communicatiedoelgroepen zijn particuliere donateurs, scholen, partners, media en interne doelgroepen, zoals medewerkers en vrijwilligers.

3.1 Belanghebbenden

In het verleden is een uitgebreide omgevingsscan uitgevoerd, die leidde tot het vaststellen van de volgende belanghebbenden:

- 1) Kerken in Nederland die onderdeel uitmaken van het Landelijk Samenwerkingsverband Mission. In 2019 betrof dit (nog) vooral het GKV-kerkverband (onze achterban);
- 2) Partners en netwerken in het buitenland;
- 3) Kerkelijke instellingen;
- 4) Hogeschool Viaa en de Theologische Universiteit Kampen;
- 5) Netwerken in Nederland (bijvoorbeeld Prisma en NZR);
- 6) Collega-organisaties;
- 7) Medewerkers (betaald en onbetaald).

Sommige belanghebbenden staan meer op afstand van de organisatie, anderen dichterbij. We vinden het belangrijk om helder te communiceren met alle belanghebbenden en hen te betrekken bij ons werk. De belanghebbenden zijn deels ook doelgroepen voor fondsenwerving. In de fondsenwerving kiezen we bewust voor het benaderen van verschillende doelgroepen. Zo willen we inspelen op de kansen die we zien en risico's spreiden. Bijna 50% van onze inkomsten komt via zendingsquota uit kerken, via de Regionale Samenwerkingsverbanden (zoals bijvoorbeeld Indonesië Mission | Verre Naasten en India Mission | Verre Naasten). Het zendingsquotum is een vaste bijdrage per kerklid voor mission. Deze vorm van geven biedt voor ons een grote mate van zekerheid, maar tegelijkertijd staat het 'quotumstelsel' binnen de kerken enigszins onder druk. Om meer projecten te kunnen uitvoeren en niet alleen afhankelijk te zijn van zendingsquota, werven we aanvullend bij particuliere donateurs. Om op dit vlak de risico's zoveel mogelijk te beperken, zetten we veel in op steun via structurele bijdragen (machtigingen). Andere doelgroepen voor fondsenwerving zijn scholen en fondsen. Waar mogelijk doen we een beroep op subsidies – via overheid of andere institutionele donoren – maar gezien onze religieuze doelstelling zijn onze mogelijkheden bij veel fondsen beperkt.

3.2 Communicatiemiddelen

3.2.1 Periodieken

Naast

Het blad Naast is een gezamenlijke uitgave van de Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV's) en Verre Naasten. In een oplage van 42.680 stuks wordt Naast verspreid in bijna alle Gkv-kerken. Met Naast willen de RSV's en Verre Naasten de achterban informeren, inspireren en bemoedigen met verhalen over Gods werk in het leven van christenen en de projecten wereldwijd. In 2019 verscheen Naast in vier landelijke thema-edities (32 pagina's, thema's: Bijbelvertaalwerk, de vervolgte kerk, vreemdelingschap en aanbidding) en twee regionale edities (8-12 pagina's), waaronder het regionale jaarverslag. In 2019 zijn de uitkomsten van het lezers- en niet-lezersonderzoek (2018) door de redactie besproken en omgezet in een aantal aanbevelingen voor het LSV. Na bespreking zijn de aanbevelingen doorgevoerd, waaronder meer aandacht voor fotografie, betere afstemming rond de invulling van de thema's en een nieuwe rubriek 'En nu wij...'. Daarnaast zal geprobeerd worden de regionale edities te versterken.

Verre Naasten Nieuws

Verre Naasten Nieuws is de campagnemailing van Verre Naasten. Deze nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar in de vorm van een direct mail (DM), waarvan de vormgeving per uitgave verschilt, afhankelijk van de campagne-inhoud. In 2019 betrof dit: China (maart, Biddag-mailing), training van evangelisten wereldwijd (april), Mission Binnenland (mei, Pinkster-mailing), start kerkseizoen (september), Sri Lanka (november, Dankdag-mailing) en geloof delen wereldwijd (december, eindejaarsmailing). De gemiddelde oplage lag in 2019 op 14.550 (was 15.940 in 2018). Deze lagere oplage wordt voornamelijk veroorzaakt door een scherpere segmentering binnen het aantal donateurs (gevers en niet-gevers) dat deze DM ontvangt. Daartoe hebben we in 2019 diverse tests uitgevoerd. Ook ontvangt een groep mensen rond de campagnemomenten een digitale nieuwsbrief (via e-mail). In 2019 was het gemiddelde aantal ontvangers 4.071 (was 1.555 in 2018). Met Verre Naasten Nieuws en de digitale nieuwsbrieven willen we onze donateurs informeren en inspireren; ook zijn het belangrijke campagne-instrumenten voor fondsenwerving.

Brandstof

Brandstof is een digitale gebedsnieuwsbrief voor iedereen die zich wil laten inspireren door geloofsgenoten wereldwijd. Gemiddeld 529 geïnteresseerden (was 537 in 2018) hebben deze nieuwsbrief ontvangen in 2019. In de nieuwsbrief staan geloofsgetuigenissen en gebedspunten. Brandstof verscheen twee keer in 2019, doel is om deze in 2020 drie á vier keer te laten verschijnen.

DVN News

DVN News is een Engelstalige digitale nieuwsbrief die in 2019 twee keer verscheen (in juli en december). De nieuwsbrief is bedoeld voor buitenlandse partners van Verre Naasten en heeft door de jaren heen gemiddeld zo'n 150 ontvangers (in 2019 gemiddeld 138). Doel van de nieuwsbrief is het informeren, delen en uitwisselen van kennis, ook tussen partners onderling.

Missionair

Missionair is een speciale nieuwsbrief over de mediaprojecten van Verre Naasten (radio, tv, internet, andere media). Per post verstuurd we deze nieuwsbrief in 2019 in een oplage van gemiddeld 1.953 stuks (was 2.354 in 2018) naar voormalige Emission-donateurs en donateurs die bestemd willen geven voor evangelisatie via media. De stichting Emission, die zich richtte op de ondersteuning van missionaire media-projecten, ging in 2010 op in Verre Naasten. Missionair – een nieuwsbrief (4 pagina's) plus een combiola (brief met acceptgiro) – verschijnt vier keer per jaar en informeert de ontvangers over lopende en nieuwe mediaprojecten. Via deze nieuwsbrief werven we giften voor onze mediaprojecten.

3.2.2 Website

Om de achterban te informeren, is onze website www.verrenaasten.nl een belangrijk communicatiemiddel. In 2019 heeft de homepage – na een uitgebreide analyse – een facelift gekregen, waardoor de diverse informatie op de website aantrekkelijker en overzichtelijker gepresenteerd wordt. In 2020 zullen verdere updates doorgevoerd worden; dit betreft ook het actualiseren van de aanwezige informatie. Naast de website van Verre Naasten beheren wij tien regiowebsites met informatie van/over de betreffende RSV's. De algemene website van Verre Naasten werd in 2019 bezocht door 25.610 gebruikers, kortom zo'n 490 bezoekers per week (was 400 per week in 2018).

3.2.3 Social Media

Verre Naasten is actief op social media: op Facebook en in mindere mate op Instagram en Twitter. Via deze kanalen willen we mensen betrekken bij ons werk, acties en campagnes. Bovendien kan gemakkelijk interactie met belangstellenden worden gezocht. Het afgelopen jaar steeg het aantal volgers op Facebook van 3.817 (2018) naar 4.001 (op 31 december 2019), een groei van 184 volgers. Op Twitter heeft Verre Naasten 1.530 volgers, een groei van zo'n 30 volgers ten opzichte van eind 2018. Eind 2019 heeft een communicatiestagiaire een praktisch advies voor de inzet van Instagram opgesteld. Dit advies zal in 2020 opgevolgd en uitgevoerd worden.

3.2.4 Studiefonds Kerkleiders

In september 2017 lanceerde Verre Naasten het 'Studiefonds Kerkleiders op missie'. Het [Studiefonds Kerkleiders](#) voorziet in studiebeurzen voor jonge kerkleiders die zelf onvoldoende geld hebben om hun (theologie)studie te betalen, terwijl ook hun familie en/of lokale kerk niet de middelen heeft om financieel bij te dragen. Via het Studiefonds Kerkleiders zoeken we Nederlandse sponsors die de studie van een theologiestudent (deels) willen betalen. Buitenlandse kerkleiders die voor ondersteuning vanuit ons Studiefonds in aanmerking komen, studeren óf in Nederland (TU Kampen, eenjarige Master Intercultural Reformed Theology, MIRT) óf in eigen land (India, Indonesië, Kenia, Oeganda). In 2019 wisten we 46 nieuwe sponsors te werven (in 2018 was dat 47). In totaal telde het Studiefonds Kerkleiders 133 sponsors per 31 december 2019.

3.2.5 Mission-(zon)dagen en Ontmoetingsdiensten

Een belangrijk en succesvol instrument om de achterban te betrekken bij het mission-werk, is de zogeheten mission-(zon)dag. Tijdens zo'n (zon)dag is, wanneer mogelijk, een buitenlandse gast (predikant, evangelist, kerkleider) te gast. Of een andere betrokkene bij mission. Vanwege onze Internationale Conferentie (8 t/m 22 mei 2019) waren er op twee zondagen conferentiedeelnemers beschikbaar voor Ontmoetingsdiensten/mission-zondagen verspreid over het land. In 2019 waren er 53 mission-(zon)dagen/-activiteiten (in 2018 waren dat er 40). Daarnaast organiseerden we in de lokale kerken 16 seniorenochtenden/-middagen rond het thema 'Zending, vroeger en nu', waaronder de 100e seniorenbijeenkomst op 27 februari 2019 in Sauwerd. Ook mocht Verre Naasten in 8 kerken tijdens een gemeentevergadering of -bijeenkomst een presentatie geven over het wereldwijde mission-werk.

3.2.6 Interne communicatie

Medewerkers van Verre Naasten zijn betrokken bij organisatieontwikkelingen en personeelsaangelegenheden. Naast regelmatige updates vanuit het Management Team (MT) ontvangen zij interne nieuwsbrieven en belegt de directie tweemaal per jaar een personeelsvergadering. Daarnaast wordt wekelijks een 'weekmoment' gehouden. Tijdens het weekmoment is er ruimte en tijd voor overdenking en delen, gezamenlijk gebed en het bespreken van actuele ontwikkelingen. Ook is er maandelijks een 'weekmoment plus', waarbij één van de collega's een inhoudelijk onderwerp inleidt en bespreekt.

3.2.7 Lume

Het Meerjarenbeleidsplan 2017-2021 bevatte de opdracht om de betrokkenheid bij mission ook naar de toekomst toe – bij nieuwe generaties – te behouden en te bevorderen. De uitwerking van deze opdracht leidde in 2018 tot de keuze om een nieuw 'label' voor christenvrouwen in de leeftijd van 25-45 jaar te starten. Dit nieuwe label kreeg de naam Lume. De 'soft launch' van Lume vond plaats op vrijdag 1 februari 2019 tijdens een sfeervol event in Amersfoort, in aanwezigheid van 125 vrouwen. De soft launch zorgde voor een vliegende start: zowel de doelgroep als christelijke media ontvingen Lume buitengewoon positief. Lume was in 2019 vooral actief via social media (Facebook, Instagram). Ook lanceerde Lume een maandelijkse nieuwsbrief via e-mail. Een ander belangrijk product is de kant-en-klare Lightswitch-box die vrouwen gratis kunnen aanvragen en waarmee zij een inspirerende avond kunnen organiseren met vriendinnen, zussen of vrouwen uit hun kerk.

In hoog tempo groeide Lumes (online) bereik, ondersteund door aandacht vanuit de pers (free publicity). Onder anderen het Nederlands Dagblad, Puur Magazine, Groot Nieuws Radio, Jente, Family 7, het Christelijk Informatie Platform (CIP) en Onderweg besteedden aandacht aan het nieuwe Verre Naasten-label. Niet lang na de 'soft launch' volgde de 'hard launch' op het christelijke festival Opwekking. In de hippe en gezellige Lume Lounge op het festivalterrein maakten honderden vrouwen (voor het eerst) kennis met Lume. Daar werd ook, succesvol, het

Lume-membership geïntroduceerd. De groep vrouwen die meebouwt aan Lume groeide hard in het eerste jaar. Inmiddels beschikt het Lume over een poule van ruim 30 gemotiveerde, talentvolle en jonge vrouwen die op maandelijkse basis hun tijd, talent en netwerk willen inzetten voor de doelstelling van Lume: vrouwen toerusten om licht te zijn in hun eigen omgeving.

3.3 Tevredenheid

3.3.1 Medewerkers- en vrijwilligertevredenheid

Elke twee jaar houdt Verre Naasten een medewerkerstevredenheidsonderzoek, dat we in eigen beheer uitvoeren. In 2019 vond dit onderzoek weer plaats. De algehele tevredenheid onder medewerkers was 8,2 (op een schaal van 1 tot 10). We evalueren ook jaarlijks de tevredenheid onder onze vrijwilligers, door middel van een evaluatiegesprek dat gevoerd wordt tussen de vrijwilliger en de leidinggevende vanuit Verre Naasten. In 2019 is dit onderzoek niet uitgevoerd.

3.3.2 Partnertevredenheid

In 2019 heeft Verre Naasten voor het eerst een partnertevredenheidsonderzoek uitgevoerd, in de vorm van een online, anonieme enquête. Het onderzoek was bedoeld om een algemeen beeld te krijgen van hoe onze partners het partnerschap waarderen en welke aspecten ervan verdere aandacht behoeven. Van alle ontvangers respondeerde 45%. In de enquête gingen 12 vragen over de relatie en communicatie. Ook bevatte de enquête 2 vragen over financiële steun en 4 vragen over het proces van monitoring en rapportage. Tot slot was er één open veld voor aanvullende opmerkingen. Dit veld werd onder meer gebruikt voor waardevolle suggesties om de uitgevoerde enquête te verbeteren.

Over het algemeen blijkt uit de enquête veel waardering voor verschillende aspecten van de partnersamenwerking. De meeste vragen kregen een score van 75% of hoger. Slechts bij twee vragen was de score lager dan 75%, te weten:

- Verre Naasten betreft ons bij het vormgeven van haar strategie (54%) en
- Verre Naasten luistert en reageert goed op onze vragen en zorgen (73%).

Het partnertevredenheidsonderzoek wijst uit dat er ruimte is voor verbetering; ook spreken de partners hun vertrouwen en waardering uit voor onze manier van werken. Zo voelen alle respondenten zich meestal/altijd op hun gemak om Verre Naasten te benaderen voor het bespreken van problemen. Ook voelen ze zich door onze medewerkers benaderd als gelijkwaardig. Voor Verre Naasten zijn dit belangrijke aspecten.

We zijn van plan dit onderzoek in de toekomst vaker uit te voeren. We hopen tegen die tijd een meertalig formulier te gebruiken.

3.3.3 Klachten

Klachten en reacties (van derden) zien we als een concrete mogelijkheid om ons beleid aan te scherpen of te verhelderen. De klachten die Verre Naasten ontvangt, registreren en verwerken we volgens onze klachtenprocedure. In 2019 ontvingen we 28 klachten. Dit aantal ligt lager dan in 2018 (35 ontvangen klachten). De meeste klachten gingen over fondsenwervingsacties. Klachten worden serieus opgepakt en zijn in alle gevallen naar tevredenheid afgehandeld.

14 KERKENTEAMS

DEDEN IN 2019 MEE

MET MISSIE VON

INK

4. PROGRAMMA'S

WERELDWIJD

De missie van Verre Naasten, 'geloof delen wereldwijd', delen wij met onze partners in allerlei landen. We herkennen elkaar in de drive om ingeschakeld te willen worden om het evangelie te delen. Wereldwijd zetten kerken en organisaties hun schouders onder dat doel. Met 78 van deze kerken en lokale organisaties in 34 landen mochten we in 2019 optrekken. We steunden hen met gebed, betrokkenheid, geld én door mee te denken. Dat hielp hen om hun activiteiten voort te zetten of uit te breiden. Zo konden ze ook het afgelopen jaar in woord en daad het geloof delen in hun directe omgeving.

Maatwerk

Hoe dat er precies uit ziet, verschilt per situatie. Ieder project is maatwerk; over de concrete invulling ervan zijn we continu in contact met onze partners. Hoe kunnen we mensen bereiken en Gods liefde laten merken? Welke insteek past het beste? De ene context vraagt om training en onderwijs, de andere om de inzet van een lokale evangelist, of een medisch programma. De mensen ter plekke hebben daar het beste zicht op. Daarom maken onze partners de bepalende keuzes. Vervolgens ondersteunen wij deze programma's vanuit Nederland, mits ze passen in onze algemene visie en werkwijze.

Geregeld contact is noodzakelijk. Er gaan heel wat appjes en e-mails heen en weer; ook profiteren we van persoonlijk contact via Skype en telefoon. Zo volgen we hoe het gaat. Uiteraard ontbraken de werkbezoeken in 2019 niet. Tijdens zulke bezoeken heb je immers écht persoonlijke ontmoetingen! Alle partners rapporteren aan ons over de uitvoering en resultaten van hun programma's, zowel tijdens werkbezoeken (persoonlijk) als tussendoor (meest digitaal). In dit hoofdstuk lichten we vier partners en hun programma's uit. Ook geven we meer informatie over één van de noodhulpacties die we in 2019 ondersteunden.

4.1 Kerkelijk opbouwwerk

Uitgelicht: kerkelijk opbouwwerk binnen de gereformeerde kerken in Spanje (IRE)

De gemeente in Madrid groeide uit haar jasje

Het kerkverband van de gereformeerde kerken in Spanje is klein, maar levend. De gemeenten zijn zich bijzonder bewust van hun roeping in het geseculariseerde Spanje. In naam is Spanje een rooms-katholiek land, maar veel Spanjaarden moeten weinig hebben van de kerk. Toch is het verlangen van de broeders en zusters van de Iglesias Reformadas de España (IRE) om hun volksgenoten te bereiken met het evangelie van de Heer Jezus. En dat verlangen wordt gezegend.

Gedoopt

In het zuidelijke Almuñécar is dominee Manuel Lopèz – velen noemen hem Manolo – een aantal jaren geleden begonnen met een kerkplanting, die inmiddels is uitgegroeid tot een gemeente. De radiospotjes en de website van de gemeente (gefinancierd met steun van Groningen Mission | Verre Naasten) brengen regelmatig nieuwe bezoekers in de kerk, waarvan enkelen ook lid van de gemeente worden. Het afgelopen jaar was bijzonder feestelijk, omdat er vijf nieuwe gemeenteleden werden gedoopt. Ook ondersteunt de gemeente op haar beurt weer een nieuwe kerkplanting in een buurgemeente.

Ook voor de gemeente in Madrid was 2019 een bijzonder jaar. De gemeente knapte namelijk uit haar jasje. Er kwamen zoveel nieuwe leden dat de zaal die werd gehuurd structureel te klein was geworden. Lang is gezocht naar een nieuwe locatie. De gemeente wilde graag blijven samenkomen in het centrum van Madrid, waar het merendeel van haar leden woont en werkt. Vanwege de hoge huurprijzen trekken andere protestantse/evangelische kerken allemaal naar de buitenwijken. Vandaar dat de IRE heel graag in het centrum blijft, om juist daar de mensen (niet in de laatste plaats studenten) te bereiken. Met steun van Groningen Mission is het nu gelukt een nieuwe locatie te vinden.

Interview

'TOEN WIST IK ZEKER: WAT DIT OOK IS, DIT WIL IK OOK IN MIJN LEVEN'

Alba Ortega Gazález leerde God kennen in haar tienerjaren. "Toen ik een jaar of 16 was, was ik heel erg bezig met vragen rond het doel en de zin van het leven. Ik zocht in mijn nieuwsgierigheid antwoorden in allerlei spirituele bewegingen, maar niets gaf een antwoord", vertelt ze. "Tot ik op een dag een papiertje in handen kreeg met de titel: 'Ben jij een van die gebroken mensen?' Het blaadje vertelde over de Enige die me kon helpen: Jezus, die uit liefde voor mij in de modderigste modder was beland."

*'Terugkijkend weet ik dat Gods
Geest daar in mij werkte.'*

Zo oprecht betrokken

"Niemand had me ooit verteld van iemand die zo dichtbij, zo echt en zo oprecht betrokken was bij mijn persoonlijke leven. Het blaadje was afkomstig van een collega van mijn vader, samen met de uitnodiging voor een gebedsbijeenkomst. Mijn vader besloot te gaan, maar ik zei dat ik niet geïnteresseerd was. Toch raakte de boodschap mij wel. Twee dagen later kreeg ik een lange brief van een vriend, die me vertelde dat hij via evangelisten Jezus Christus had leren kennen. Ik begreep toen

nog niet wat er gebeurde, maar linkte die brief onmiddellijk aan het blaadje van een paar dagen eerder..."

In tranen uit

"Diezelfde middag kwam de vrouw van mijn vaders collega naar ons huis. Ik liet haar de brief lezen, in de hoop dat zij het kon uitleggen. In plaats daarvan nodigde ze mij opnieuw uit voor de gebedsbijeenkomst waartegen ik eerder 'nee' had gezegd. Ik besloot te gaan." Tijdens de gebedsbijeenkomst barstte Alba in tranen uit: "Ik had geen idee waarom, maar kon niet stoppen. En ik wist zeker: wat dit ook is, ik wil dit ook in mijn leven! Terugkijkend weet ik dat het Gods Geest was, die in mijn hart werkte."

Wonder van verlossing

Vanaf toen veranderde alles, getuigt ze. "Mijn familie merkte dat. In de maanden erna gingen, achter elkaar, ook mijn moeder, mijn broers en mijn zus mee naar de gebedsbijeenkomst. Allemaal leerden ze God kennen! Zo gaf God in korte tijd het geweldige wonder van verlossing aan mijn hele familie. Hij houdt ons allemaal vast, elke dag weer!" Intussen is Alba getrouwd met dominee Manuel 'Manolo' López Franco van de gereformeerde kerk in de Spaanse kustplaats Almuñécar.

4.2 Evangelisatie

Uitgelicht: kerkplanting in de Rotterdamse wijk Beverwaard

Geestelijke groei staat voorop in Beverwaard

MEER dan BeverWAARD is een kleurrijk en aantrekkelijk kerkplantingsproject v n en v r de interculturele wijk Beverwaard in Rotterdam-Zuid. In wijkgebouw De Focus komt op zondagmiddag een kleine maar groeiende groep mensen samen. Gastvrijheid en diversiteit kenmerken deze bijeenkomsten. Mensen uit verschillende contexten, met verschillende nationaliteiten en verhalen, vinden elkaar bij God. In het verlangen naar meer van Hem! MEER dan BeverWAARD is niet alleen een kerkgemeente, maar ook een missiegroep met een kloppend hart voor de kwetsbare wijk.

Geestelijke groei

Sinds 2018 werkt het voorgangersechtpaar Ruard en Eliane Stolper vol enthousiasme in Beverwaard. In 2019 wisten zij de betrokkenheid van de kerngroep van gemeenteleden/bezoekers te vergroten. Ook realiseerden zij groei: in aantallen bezoekers, maar vooral ook in discipelschap! Dat laatste zetten Ruard en Eliane voorop: "Geestelijke groei staat boven groei in aantallen. Kwaliteit staat boven kwantiteit. We geloven dat geestelijke groei een belangrijke factor is voor groei in aantallen."

Youth community

Naast de zondagse bijeenkomsten reikt het Beverwaardse kerkplantingsproject uit naar de buurt. Bijvoorbeeld via een sport- en ontmoetingsproject voor jongeren, georganiseerd samen met House of Hope en het Leger des Heils. Het project leidde tot een 'youth community' van zo'n 60 jongeren uit de buurt, die elkaar wekelijks opzoeken. Ook doet de kerk mee met klusdagen in de wijk, de Week van Hoop, kerstpakkettenacties, Alpha-bijeenkomsten, een mannengroep en kinderwerk. MEER dan BeverWAARD staat dan ook positief bekend bij de inwoners van de wijk.

Geestdrift

Met regelmaat komen wijkbewoners langs, in het buurthuis of bij activiteiten daarbuiten. Bovendien legt de kerk mooie contacten met bewoners van een nabijgelegen asielzoekerscentrum. Een groeiende groep (vooral) Afrikaanse mannen bezoekt vaak de diensten en fleurt deze op met hun geestdrift! Met Pinksteren 2019 werd één van hen gedoopt! Uitdaging is om richting 2023 financieel (meer) zelfstandig te worden. Een tegenvaller: in 2019 kreeg de kerk van het stadsbestuur te horen dat het na juli 2020, vanwege haar religieuze karakter, geen gebruik meer mag maken van buurthuis De Focus. Hoewel dit leidt tot onzekerheid, zijn Ruard en Eliane vol vertrouwen dat God ook hierin zal zorgen en voorzien. Meer dan BeverWAARD is   n van de missionaire projecten van Rijnmond Mission | Verre Naasten in de Rotterdam-regio.

Mevrouw Francien Pique, oorspronkelijk uit Suriname, woont in Beverwaard. Al jaren is ze lid van de kerkgemeente MEER dan BeverWAARD, in Rotterdam-Zuid. Ze vertelt: "Ongeveer tien jaar geleden stond dominee Bas van Zuijlekom bij mij aan de deur. Hij vertelde over het initiatief voor een kerkgemeente in de wijk. Ik was niet vriendelijk. Ik zei: 'Als er een kerk komt, dan ben ik de eerste, anders niet.' En toen hij na een tijdje kwam vertellen dat er een kerk kwam, was ik ook écht de eerste!"

*'Ik zei: Als er een kerk komt,
dan ben ik de eerste, anders niet.'*

Alle tijd

"Mijn geloof is belangrijk voor mij. Vroeger kon ik niet bidden, en vroeg ik aan mijn oma of ze mij wilde leren bidden, want dat kon zij goed. Nu bespreek ik alles met God. Dat geeft voldoening. Niet dat je, als je het vandaag vraagt, het morgen hebt hoor. Hij heeft alle tijd. Maar het komt uiteindelijk wel!"

Een seintje

"Ik zal je vertellen van wat God voor me doet. Op vakantie in Manhattan, in een drukke winkelstraat, raakte ik mijn tas met paspoort, geld en alle belangrijke dingen kwijt. Op de een of andere manier kwam mijn tas terecht bij de chef van een winkel. Hij is uren bezig geweest met mijn tas en vond het nummer van mijn zoon. Alles wat in mijn tas zat heb ik precies teruggekregen. Echt een wonder! Dat gebeurt meer, dan zeg ik tegen God: 'Ik weet het ook niet meer. Geef me een seintje'. En dan laat Hij mij zien wat ik moet doen."

Vanaf het begin

"Mijn geloof was niet altijd zo sterk. Toen ik 18 was, vertrok ik in mijn eentje naar Nederland. Pas nadat ik kinderen kreeg, ging ik weer naar verschillende kerken. Daar ben ik uiteindelijk mee gestopt. En toen kwam MEER dan BeverWAARD. Ik was er vanaf het begin en ben niet meer weggegaan. Ik vind de liedjes leuk, de mensen en de manier van preken van Ruud. Vooral de Bijbelstudie doordeweeks is mooi, heel intiem en warm. Elke zondag ben ik blij als ik in de dienst ben. Je ziet al die vrolijke gezichten en het is heerlijk!"

4.3 Diaconale projecten

Uitgelicht: diaconaal werk van de protestantse kerk in Marokko (EEAM)

Marokkaanse kerk reikt uit naar vluchtelingen in Rabat

In Marokko ondersteunen West-Afrika Mission | Verre Naasten samen de Eglise Evangélique au Maroc (EEAM), ooit gesticht door Franse gereformeerden in Marokko. Na de dekolonisatie in Marokko, ging de kerk steeds meer bestaan uit Afrikaanse immigranten. Intussen is de EEAM gevestigd in 11 steden in Marokko. Ze is de enige officieel erkende Protestantse kerk. Je kunt de EEAM zien als multi-confessioneel en intercultureel: een 'brede' kerk.

Buitenlanders

In Marokko heeft de EEAM een uitzonderingspositie. De islamitische overheid staat enkele kerken toe om erediensten te houden. Het gaat dan om kerken van 'buitenlanders'. Er is zelfs een theologische school: een unieke samenwerking tussen de rooms-katholieke en de protestantse kerk. Echter, uitreiken naar 'autochtone' Marokkanen zit er niet in voor de EEAM. Dat is te gevaarlijk. Kerkleden van de EEAM mogen hun geloof in het openbaar belijden en zelfs evangeliseren onder niet-Marokkanen, maar elke poging om een Marokkaan te bekeren kan tot wettelijke sancties leiden.

Gestrand in Marokko

Sinds 2016 heeft Verre Naasten een oriënterende relatie met de EEAM. In 2019 is de overdracht van de EEAM-projecten aan West-Afrika Mission | Verre Naasten voorbereid. In april 2020 staat een bezoek aan Marokko gepland, bedoeld om een partnerschap voor langere termijn met de kerk overeen te komen. De steun aan de EEAM richt zich met name op een evangelisatie- en diaconaal project van de kerk onder vluchtelingen in Rabat, die vanuit allerlei (Afrikaanse) landen in Marokko terecht zijn gekomen. Het gros van hen hoopt ooit de oversteek naar Europa te maken, maar voorlopig zijn ze 'gestrand' in Marokko. De EEAM heeft een groot hart voor deze vluchtelingen.

Veel armoede

Het werk onder de vluchtelingen in Rabat is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een kerkplantingsproject. Daarbij gebruikt de EEAM de benadering van Integral Mission: Jezus liefde uitdragen in woorden én daden. Die daden zijn belangrijk, omdat er veel armoede heerst onder de vluchtelingen en de eerste levensbehoeften zelfs niet altijd aanwezig zijn. Daarin wil de kerk voorzien. Doel is verder, dat de nieuw ontstane gemeente een eigen gebouw krijgt. Dat lukt tot nu toe niet, omdat de Marokkaanse overheid geen nieuwe kerkgebouwen wil toestaan. Gesprekken met de overheid over deze kwestie zijn nog steeds gaande.

Interview

'WE MOGEN HET EVANGELIE

NIET VERSPREIDEN

ONDER MAROKKANEN'

Nafkot Mamuye trok van Ethiopië naar Marokko voor een HR-opleiding. Inmiddels studeert ze Theologie en doet ze mission-werk in Rabat. "Vier jaar geleden startten we vanuit onze kerk een kerkplantingsproject bij een vluchtelingenkamp, aan de rand van de stad. Vanuit een garage. Dat is niet makkelijk. Mijn ouders snappen er niets van: ik heb een HR-diploma, spreek vloeiend Engels en Frans en in Ethiopië kan ik met gemak een goede baan krijgen. Maar God riep mij om hier in Marokko te blijven. En van dit werk gaat mijn hart sneller kloppen!"

Geheime bijeenkomsten

Kerk-zijn en het evangelie verspreiden in Marokko is ingewikkeld, erkent Nafkot. "Ik vind het altijd een bijzonder idee dat, wanneer onze internationale gemeente op zondag samenkomt, op allerlei andere plekken in het land ook kleine huisgemeenten samenkomen. We weten van geheime bijeenkomsten van christenen, maar we kunnen geen contact met hen maken. Dat is te gevaarlijk. In Marokko ben je als buitenlander vrij om christen te zijn. Ook mogen wij het evangelie delen onder andere buitenlanders, zoals vluchtelingen. Maar níét onder Marokkanen zelf."

God opent deuren

Ook het uitreiken naar vluchtelingen heeft lastige kanten, erkent de Ethiopische. "We hebben allemaal de neiging om te oordelen over anderen. We stoppen mensen in hokjes. En eigenlijk willen we ons liever niet écht verbinden met mensen die anders zijn dan wij..." Toch slaagt haar kerk erin om grote groepen mensen te bereiken. Bijvoorbeeld door het organiseren van een concert. "Een christelijk concert, in Marokko!", vertelt ze enthousiast. "Daar kwamen maar liefst 1700 mensen op af. Geweldig! Daarin zie ik dat God deuren opent!"

Steen weggrollen

Het bijbelverhaal waarin Jezus Lazarus opwekt uit de dood, spreekt Nafkot erg aan. "Daarin lees je dat Jezus, toen ze bij het graf waren, de omstanders vraagt om de steen voor het graf weg te rollen. Niet omdat Hij dat zelf niet kon. Hij hoefde maar met zijn vingers te knippen en het was gebeurd. Maar dit – een steen weggrollen – is iets wat wij mensen kunnen doen. Wat Jezus vervolgens deed – Lazarus levend maken – dát kunnen wij niet." De les die je hieruit kunt leren is volgens Nafkot, dat God mensen inschakelt. "Wij kunnen mensen niet tot geloof brengen, dat is Zijn werk. Maar God wil ons werk daar wel bij gebruiken."

4.4 Educatie

Uitgelicht: discipelschapstrainingen in Indiase kerken (Harvest India 72)

Sterke kerken in India door discipelschapstrainingen

Vier jaar geleden startte India Mission | Verre Naasten met het uitrollen van discipelschapstrainingen in India. De methode die gebruikt wordt heet 3DM en draait om de vraag: wat betekent het om discipel – volgeling – van Jezus te zijn? Hoe geef je daar handen en voeten aan? En hoe help je anderen om Jezus óók te gaan volgen? Na een landelijke 3DM-training in Delhi, volgde al snel een reeks nieuwe, regionale trainingen. Gedurende dit proces ontstond ook een landelijk Indiaas netwerk van kerken: Harvest India 72. Dit netwerk wil kerken helpen om ook aan de slag te gaan met discipelschap.

Leven van Jezus

India Mission | Verre Naasten stimuleert de 3DM-methode in India om te bouwen aan sterkere kerken. De 3DM-methode gaat uit van het leven van Jezus op aarde. Heel nadrukkelijk koos Hij twaalf mannen uit, die hij opriep om hem dag en nacht te volgen. Aan hen wilde hij de principes van Gods Koninkrijk voorleven, zodat zij die principes weer konden overdragen aan nieuwe discipelen. Dát was hun roeping! Op dezelfde manier kunnen kerkleden nu, in hun eigen omgeving, die principes voorleven aan anderen.

Train-de-trainer

Omdat 3DM het train-de-trainer-principe gebruikt, kunnen de discipelschapstrainingen in India sinds 2019 door Harvest India 72 zélf worden uitgevoerd. Een team van kerkleiders en -leden – enthousiast geraakt door het denken over missionair discipelschap – leidt deze netwerkbeweging. In 2019 gaf Harvest India 72 in totaal 16 trainingen in verschillende delen van India, grotendeels met lokale trainers. In april 2019 vond de Harvest India National Gathering plaats, een bijeenkomst om alle regionale teams te 'voeden' en inspireren, wat leidde tot allerlei plannen voor hun eigen regio.

Verder versterken

In april 2020 staat opnieuw een National Gathering gepland. Verder zijn er plannen om de organisatie achter Harvest India 72 verder te versterken. Er komt bijvoorbeeld een website om de communicatie en informatievoorziening te verbeteren. Ook staat er voor 2020 weer een heel aantal trainingen gepland.

Interview

'IK MAG DAAR AAN DE SLAG WAAR GOD MIJ ROEPT'

"Ik ben mevrouw Ramtharmawi, mijn vrienden noemen mij Moy. Ik woon in Churachandpur, in het verre Noordoosten van India en ben lid van de Reformed Presbyterian Churches (RPCNEI), een kerkgenootschap met ongeveer 100 gemeenten. Ik heb meegedaan aan de 3DM-training en nu geven we de trainingen zelf, aan kerken waarmee we in contact staan. Eén van de dingen die ik er leerde is dat het belangrijk is om jezelf goed te kennen. We horen hier vaak dat het 'werelds' is wanneer je leven alleen om jouzelf draait. Heel ik-gericht. Maar als je jezelf op een goede manier wilt inzetten in het Gods Koninkrijk, dan moet je jezelf juist kennen."

Stilstaan

"Ik ontdekte door de 3DM-methode vooral hoe goed het is om af en toe stil te staan bij jezelf. En niet alleen maar door te gaan. Ik kreeg een beter beeld van mijzelf en de reden van mijn bestaan is zoveel duidelijker geworden. Door deze training weet ik nu ook, dat ik zelf aan de slag kan in Gods Koninkrijk. Ik kan mensen helpen om Jezus te volgen; ik hoef niet te wachten tot anderen dat gaan doen."

*'Ik ontdekte door de 3DM-methode
vooral hoe goed het is om af en
toe stil te staan bij jezelf.'*

Manier van leven

"Voorafgaand aan de training had ik nogal een traditionele kijk op het christelijke geloof. Nu realiseer ik mij beter, dat het geen religie is, maar veel meer een manier van leven. Mijn geloof leert mij hoe ik mijn leven kan leiden en wat ik daarin mag doen. Het helpt mij enorm om niet te blijven hangen in allerlei ingesleten manieren van doen, maar om uit mijn comfortzone te stappen. Ik mag discipelen gaan maken! Ik heb ontdekt dat ik niet hoeft te gaan doen wat anderen doen, maar dat ik dáár aan de slag mag gaan waar ik door God geroepen word. De training hielp mij ook om beter te begrijpen wat het is om christen te zijn."

Echte leider

"Ik vond het altijd prima om 'christen' genoemd te worden, maar stond nooit echt stil bij het feit dat ik ook écht Gods kind ben. Dat snap ik nu en daardoor ben ik mij veel meer bewust van mijn identiteit. Het lukt mij nu ook beter om het evangelie te delen met niet-christelijke vrienden. Dat komt, omdat ik beter doorheb hoe het zit met de relatie tussen God en mensen. Ik merk, dat als mijn relatie met God goed is, dat doorwerkt in mijn gedrag. Ik kan dan een goed voorbeeld zijn voor anderen; een echte leider, zelfs."

4.5 Noodhulp

Uitgelicht: noodhulpactie na orkaan Idai in Zuidelijk-Afrika

Kerken schieten te hulp na ravage door cycloon

Orkaan Idai hield van 4 tot 21 maart 2019 huis in grote delen van Mozambique, Malawi en Zimbabwe. Er vielen honderden doden en enorme aantallen gewonden. Ook raakten duizenden dakloos. Hele oogsten spoelden weg. Het noodhulpfonds [Kerken Helpen Kerken](#) – een initiatief van Verre Naasten, de Gereformeerde Zendingsbond (GZB) en het diaconaat van de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) – startte direct met het werven van fondsen, om via lokale partners noodhulp te kunnen bieden aan getroffen en getroffen.

Oogst verloren

Er werd gul gegeven om mensen in de getroffen gebieden hulp te bieden. De hulp bestond in alle gebieden uit het uitdelen van voedselpakketten, dekens en materialen om landbouwgrond opnieuw te bewerken en in te zaaien. Hele oogsten konden als verloren worden beschouwd, waardoor er maandenlang voedselhulp nodig was - minstens tot het voorjaar van 2020.

Lokale partners

Het noodhulpplatform Kerken Helpen Kerken laat de noodhulp uitvoeren door lokale partnerkerken en -organisaties. Deze partners hebben in de eerste weken na de orkaan dekens, kleren, muskietennetten en dekzeilen uitgedeeld en voedselhulp geboden. Ook werden medicijnen verstrekt aan wie dat nodig had. Na de eerste hulpacties zijn de partners gaan helpen bij de wederopbouw, bijvoorbeeld door te voorzien in daken op huizen, het slaan van putten voor (schoon) drinkwater en het geven van hygiëne-trainingen. Ook verstrekten zij zaaigoed en gereedschap, zodat mensen hun landbouwgrond weer konden bewerken. Bovendien werden er acties ontplooid om gehandicapten te helpen aan rolstoelen, zodat ook zij weer mobieler zouden zijn.

Afbouwen

Uiteraard gaat de voedselhulp door zolang er geen nieuwe oogst is. Naar verwachting kan de noodhulp vanaf april 2020 worden afgebouwd.

Interview

'MIJN HUIS STORTTE IN, HET WAS PAS ÉÉN JAAR OUD'

Emma Chamisa is 34 jaar als orkaan Idai Zimbabwe bereikt. Ze heeft dan twee dochtertjes van 5 en 3 jaar. Ze vertelt: "Mijn man is drie jaar geleden naar Zuid-Afrika vertrokken en heeft sindsdien niets meer van zich laten horen. Dus ik stond er alleen voor toen het noodweer kwam. Ik had een huis dat pas één jaar oud was; dat stortte in door de orkaan. Echt vreselijk! Ik wist niet wat ik moest doen of waar ik naartoe moest. Na de storm woonden mijn dochtertjes en ik noodgedwongen een tijd in een oud, vervallen huisje dat nauwelijks tegen het slechte weer bestand was. Maar ik had geen keus. We hadden tenminste een dak boven ons hoofd."

Lastig rondkomen

"Gelukkig waren er hulpprogramma's. Kerken en hulporganisaties stelden bijvoorbeeld zakken cement beschikbaar. Zo konden we een nieuw huis bouwen, met stevige gepleisterde muren! Dat was er zonder de noodhulpacties nooit geweest. Dus daar ben ik erg blij mee! Wel was het lange tijd lastig om rond te komen. Met losse klusjes probeerde ik wat geld te verdienen, zodat ik in ieder geval geld had om eten voor mijn kinderen te kunnen kopen. Gelukkig konden we ook terugvallen op voedselpakketten die vanuit de hulpprogramma's werden uitgedeeld."

De schade was groot

Mollen Mafusa was 42 jaar toen orkaan Idai toesloeg in Zimbabwe. Mollen is weduwe, haar man overleed ruim vijf jaar geleden na een ziekte. Ze vertelt: "Ik woon samen met twee van mijn drie kinderen. In de nacht dat de storm kwam, sliepen wij in het woonhuis. Plotseling hoorden we een enorm lawaai, toen onze kookhut instortte. De schade was groot, maar als zo'n orkaan langstrekt ben je blij dat je woonhuis overeind blijft staan. Gelukkig kregen ook wij cement uit een noodhulpprogramma. Daarmee konden wij de kookhut herstellen en voorzien van een stevige laag cementpleisterwerk. We moesten de zakken cement die we kregen wel zorgvuldig bewaren, in huis. Anders overkomt het je zomaar dat je ze kwijtraakt, omdat ze worden gestolen."

'Gelukkig konden we ook terugvallen op voedselpakketten die vanuit de hulpprogramma's werden uitgedeeld!'

Lees het verhaal van Mollen Mafusa
uit Zimbabwe op pagina 35

5. RESULTATEN

De doelen voor 2019 staan in het jaarplan 2019 van Verre Naasten. Daarnaast zijn er afdelingsplannen waarin de afdelingshoofden zaken opnemen en wegzetten in tijdschema's. In dit hoofdstuk een schematisch inzicht in de belangrijkste resultaten van de jaarplannen op de volgende hoofdlijnen: binnen- en buitenlandse partners, achterban, organisatie en financiën. De kleuren geven aan in welke mate de betreffende doelstelling is behaald in 2019 (verkeerslicht).

5.1 Partners buiten- en binnenland

Doelstelling	Gerealiseerd?
Het portfolio beleid van het LSV en Verre Naasten (welke partnerschappen gaan we aan en waarom) is beschreven en vastgesteld door het LSV als richting voor de komende 5 jaar.	
Integratie van Mission Buitenland en Mission Binnenland binnen de afdeling P&P is afgerond, met aandacht voor de vraag: hoe kan het 'buitenland' het werk in het 'binnenland' versterken en omgekeerd? Daarbinnen een proactieve rol van Verre Naasten en tenminste één aantoonbare activiteit waarbij 'buitenland' het werk in Nederland versterkt heeft.	
De inventarisatie 'wederkerigheid' is voltooid in 2018. In 2019 ronden we concrete besluitvorming af over de strategie en omvang, om dit structureel een onderdeel te maken van onze activiteiten in binnen- en buitenland; en is een plan van aanpak gemaakt om de uitkomsten in de werkwijze te integreren en gepresenteerd op LSV.	
Herziening van totaal pakket 'strategy papers/sectornotities' met als doel: transparantie naar partners en eenduidigheid in communicatie (concretere uitwerking Algemeen Beleid Mission: wat doen we en waarom t.a.v. ondersteuning partners). E.e.a. wordt gerealiseerd in 2019 en 2020.	
De betekenis van het begrip 'Integral Mission' is nader ingevuld en wordt gedragen door Verre Naasten, RSV's, Deputaten Ondersteuning (DO) binnen de GKv, het Diaconaal Steunpunt (DS) en de NGK. Hiertoe zijn overleggen gevoerd met DO, DS, NGK. Er is samengewerkt met DO en DS in het organiseren van een conferentie rond Integral Mission en er is input van partners gebruikt.	

Toelichting/opmerkingen:

Het huidige partnerbestand is aan de hand van een 'foto' gepresenteerd tijdens de LSV-vergadering van december 2019. Input hierop is daar verzameld. Wordt vervolgd in 2020.

Het jaarverslag van 2018 had een apart kopje met een eigen tabel voor de partners binnenland. Door de beweging die Verre Naasten in 2019 maakte om Mission Binnenland en Mission Buitenland met elkaar te integreren, bevat de bovenstaande tabel de doelstellingen ten aanzien van de partners binnen- én buitenland. In 2019 organiseerde Verre Naasten samen met zes andere missionaire organisaties uit de GKv, NGK en CGK de werkconferentie 'Kerk zijn op de rand', die op 25 januari 2020 plaatsvond in Utrecht. De werkconferentie was met 200 aanwezigen, waarvan 160 betalend, volledig volgeboekt. Ook is in 2019 het samenwerkingsverband Mission in Nederland opgestart, hierin participeert Verre Naasten. Dit samenwerkingsverband wil in 2020 de website www.missieloket.nl lanceren.

In verband met de Generale Synode van de GKv in 2020 heeft Verre Naasten in 2019, samen met het Deputaatschap Betrekkingen Buitenlandse Kerken (BBK) van de GKv bijgedragen aan een [filmpje over de Buitenlanddagen van de synode](#).

5.2 Achterban

Doelstelling	Gerealiseerd?
Ontwikkelen en uitvoeren van een voorlichtings- en fondsenwervingscampagne rond de Internationale Conferentie 2019, met aanwezigheid/bijdragen van de deelnemers in minimaal 50 kerkdiensten en een collecte-opbrengst van €60.000,-.	
Ontwikkelen en uitvoeren (opstarten) van een plan van aanpak op maat voor gezamenlijke fondsenwerving met tenminste 3 RSV's.	
Samen met RSV's verder uitdenken en opstellen van een ambassadeursstrategie voor de doelgroep kerken en onderzoeken mogelijkheden voor het werken met ambassadeursreizen (Z&H-commissies/mission-ambassadeurs op reis).	
Inrichten van de customer journey binnen Engage, met gebruik van Click Dimensions, voor verbeteren donateursrelaties, -prestaties en -loyaliteit. Inclusief ontwikkelen bijbehorende materialen.	
Onderzoeken of nieuwe fondswervingstechnieken (mobiel/online) ingezet kunnen worden.	
Uitrollen van het plan van aanpak voor aangescherpte positionering Verre Naasten. Met daarbinnen bijzondere aandacht voor Mission Binnenland, Integral Mission en hernieuwde positie m.b.t. NGK/CGK (niet langer exclusief GKv). E.e.a. ook verinnerlijken binnen de organisatie.	

Toelichting/opmerkingen:

De voorlichtings- en fondsenwervingscampagne rond de Internationale Conferentie 2019 heeft €52.000,- opgebracht. In totaal konden 42 Ontmoetingsdiensten worden georganiseerd.

Met twee RSV's (Utrecht Mission | Verre Naasten en Indonesië Mission | Verre Naasten) zijn plannen ontwikkeld en gestart rond gezamenlijke fondsenwerving en werken aan betrokkenheid. In 2020 delen we de ervaringen en streven we ernaar hierin ook stappen te zetten met andere RSV's. Met verschillende RSV-bestuurders en -voorlichters is een voorstel besproken om nieuwe mission-ambassadeurs te werven in de kerken. Vanwege financiële onmogelijkheden is dit voorstel niet opgenomen in de begroting 2020.

In 2020 willen we – binnen de mogelijkheden – een ‘ambassadeursstrategie’ opstellen. Als startpunt daarvan voeren we een nulmeting uit onder mission-commissies (Z&H) in het voorjaar van 2020.

Om adequaat customer- en donor journeys te kunnen inrichten, is het nodig dat ons relatiebeheersysteem Engage ‘in de cloud’ draait. Dat moet in 2020 worden gerealiseerd.

De aangescherpte, bredere positionering van Verre Naasten wordt in 2020 verder uitgewerkt.

5.3 Lume

Doelstelling	Gerealiseerd?
‘Soft launch’ van Lume in januari 2019 in aanwezigheid van minimaal 100 vrouwen die samen met ons de beweging willen opstarten en een ambassadeursrol gaan vervullen.	
‘Hard launch’ van Lume in juni 2019 op Opwekking, inclusief het online platform in z’n volledige vorm.	
Organiseren van tenminste 20 Lightswitch-(inspiratie)avonden met behulp van de ambassadeursvrouwen, met gemiddeld 10 vrouwen per avond.	
3 verschillende inkomstenmodellen zijn getoetst en een totaalbedrag van €75.000,- is geworven.	
Implementatie Lume in organisatie, CRM en financieel (ook fiscale consequenties).	

Aanvulling:

Lume is het ‘nieuwe’ label van Verre Naasten en richt zich op vrouwen van 25-45 jaar. Lume richtte zich in 2019 vooral op het opbouwen van een online community met een zo groot mogelijk bereik. Andere speerpunten waren het (helpen) organiseren van offline inspiratie-bijeenkomsten voor vrouwen en het realiseren van goede free publicity voor Lume. Concreet boekte Lume in 2019 de volgende resultaten:

Omschrijving	Stand per 31-12-2019
Bezoekers website www.wijzijnlume.nl	14.462
Volgers Instagram	2.100
Volgers Facebook	1.000
Betalende members	240
Ontvangers maandelijkse e-nieuwsbrief	965
Aantal georganiseerde Lightswitch-avonden	70
Aanvragen voor een spreker	12

5.4 Ondersteuning

Doelstelling	Gerealiseerd?
Optimaliseren Engage met twee speerpunten: 1. onderzoeken of het mogelijk is dat RSV's gebruik maken van Engage (ons relatiebeheersysteem), met name voor contacten met kerken, 2. opzetten van een fondswerving-dashboard voor MT en bestuur.	
Optimaliseren gebruik DAM Mediafiler (databank voor m.n. foto's) voor medewerkers Verre Naasten én (communicatiemedewerkers) RSV's.	
Consequenties nieuwe wetgeving telemarketing en e-mailmarketing in beeld brengen en implementatie E-privacy Verordening binnen Verre Naasten.	
Migratie van Nomadesk naar SharePoint inclusief Microsoft Intunes (o.a. single sign on, vergemakkelijken beheer en monitoring van devices).	
Microsoft Dynamics 365 (Engage) migratie van SaaS Plaza naar de cloud.	
Uitfaseren van Fundament, SSRO, LPB Media en Steunfonds uit Engage (tot 2019 deelden wij ons relatiebeheersysteem met hen).	
Afronden evaluatie 5 jaar LSV en implementatie van de aanbevelingen.	

Toelichting/opmerkingen:

De RSV's gebruik laten maken van Engage (ons relatiebeheersysteem) blijkt niet eenvoudig. De kosten wegen niet op tegen voordelen. Daarom besloten deze weg niet in te slaan.

De migratie van Engage naar 'de cloud' moet in het voorjaar van 2020 worden uitgevoerd.

6. ORGANISATIE

6.1 Personeelsbeleid

Voor het uitvoeren van ons werk zijn we afhankelijk van goed functionerende en gemotiveerde medewerkers die hun werk met plezier doen. Daarom willen we hen goede ondersteuning, waardering en een plezierig en professioneel werkklimaat bieden. In het personeelsbeleidsplan komt nadrukkelijk tot uiting dat Verre Naasten vrijwillige medewerkers inzet. Zo willen we meer mensen betrekken bij mission. Deze betrokkenheid kan weer omgezet worden in 'ambassadeurschap'.

Verre Naasten kent een platte organisatiestructuur. Naast de directie en het directiesecretariaat heeft onze organisatie vier afdelingen: Bedrijfsvoering, Communicatie en Fondsenwerving, Partners en Programma's en Lume. In 2019 hielden we twee personeelsvergaderingen.

Onderstaande tabel is een weergave van de ontwikkeling in het personeelsbestand van Verre Naasten (situatie per 31 december 2019):

Omschrijving	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019
Aantal medewerkers	22	23	24
Fulltime/parttime	8/14	5/18	6/18
FTE's	16,69	17,66	18,38
Vrouwelijke medewerkers	14	15	14
Mannelijke medewerkers	8	8	10
Gemiddelde leeftijd	44,21	44,93	44,51
Gemiddeld aantal dienstjaren	9,44	9,79	8,53
Ziekteverzuim (excl. zwangerschapsverlof)	1,24%	0,89%	3,48%

Veiligheid en welzijn

In 2019 voerden we een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uit. Dit is een inventarisatie van de gevaren binnen Verre Naasten ten aanzien van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van medewerkers. Dat leidde tot een plan van aanpak waarvan we de actiepunten inmiddels al opvolgden.

Vrijwilligersbeleid

Verre Naasten doet regelmatig, voor allerlei werkzaamheden een beroep op vrijwilligers, op kantoor of in het (buiten)land. Het gaat om mensen die zich erg betrokken voelen bij en daarom graag willen bijdragen aan onze missie: geloof delen wereldwijd, in woorden en daden.

6.2 Keurmerken

CBF-Erkend Goed Doel

Sinds 1 januari 2002 is Verre Naasten drager van het CBF-Keur (Centraal Bureau Fondsenwerving, Erkend Goed Doel). We hanteren bij de fondsenwerving ook de gedragscode van het CBF.

ANBI

Verre Naasten heeft, sinds de invoering ervan in januari 2008, een ANBI-verklaring. Deze verklaring garandeert dat de Belastingdienst ons erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit biedt fiscale voordelen voor zowel donateurs als Verre Naasten.

ISO 9001:2015

Verre Naasten is sinds juni 2008 ISO:9001 gecertificeerd. ISO 9001 is een norm die eisen stelt aan het kwaliteitsmanagementsysteem van een organisatie.

6.3 Risicomanagement

Als mission-organisatie die wereldwijd actief is, heeft Verre Naasten te maken met uiteenlopende risico's. Bijvoorbeeld financiële risico's, wet- en regelgeving en risico's op het vlak van strategische en operationele zaken en reputatie. Omgaan met onzekerheid in een dynamisch complexe omgeving is een rode draad in al onze activiteiten. Daarin blijven we steeds zoeken naar mogelijkheden om van onze fouten te leren. Zo beoordelen we de risico's met direct betrokkenen (zowel intern alsook met partners wereldwijd) en schatten we de financiële gevolgen in van potentiële risico's voor de onderbouwing van onze financiële reserves. Zo proberen we de kans en impact van potentiële risico's nauwkeuriger vast te stellen.

Strategische risico's

De traditionele wervingsmethoden verschuiven en de 'meer structurele' inkomsten van de achterban laten een dalende trend zien. Verre Naasten is zich hiervan bewust en in het nieuwe meerjarenbeleidsplan is expliciet aandacht voor de demografische opbouw van de achterban van Verre Naasten. Vandaaruit onderzoeken we de kansen en mogelijkheden om beter aan te sluiten bij het bereiken van de achterban van het mission-werk van Verre Naasten.

Financiële risico's

Verre Naasten heeft financieel beleid om aanwezige risico's te signaleren en af te dekken. Een helder financieel beleid ondersteunt ons als stichting bij het realiseren van de doelstellingen die in het meerjarenbeleidsplan zijn vastgelegd. Een helder financieel beleid is van groot belang voor:

- Het werken met partners in het buitenland;
- Een goed lopende interne organisatie;
- Verantwoording naar de achterban in Nederland.

Gelet op de doelstelling voert Verre Naasten geen actieve beleggingsactiviteiten uit. Een uitzondering hierop vormt de belegging in het Oiko Credit Nederland Fonds. Overtollige middelen brengen we bij vaste financiële partners onder. Ook dienen de liquide middelen in euro's aangehouden te worden.

Liquide middelen die tijdelijk niet nodig zijn voor de reguliere bedrijfsvoering, brengen we gespreid onder bij vier Nederlandse banken. Deze banken vallen allen onder het depositogarantiestelsel. Dat betekent bescherming tot €100.000,- per bank bij eventueel faillissement van de bank.

Fraude en anti-corruptie

Verre Naasten heeft een fraude- en anti-corruptiebeleid, om zowel de interne organisatie als de partner te dienen. Mocht zich toch fraude voordoen, dan doen we er alles aan om de schade voor de organisatie te minimaliseren. Daarnaast stellen we de persoon die fraudeerde verantwoordelijk om de volledige schade (financieel en/of materieel) te vergoeden.

Veiligheidsrisico's

Ons werk wereldwijd brengt onvermijdelijk een aantal risico's met zich mee. Een operationeel risico als veiligheid heeft de hoogste prioriteit en is voor Verre Naasten een integraal onderdeel van de zorgplicht voor haar medewerkers. Het veiligheidsbeleid geeft weer hoe Verre Naasten veiligheidsrisico's wil beheersen. Zo willen we de gevolgen van deze risico's voor onze eigen organisatie en partnerorganisaties, ons personeel, onze reputatie en bezittingen beperken. We zijn ons er daarbij van bewust, dat we niet alle risico's kunnen vermijden. Het personeel van Verre Naasten realiseert zich dat ook en is gemotiveerd om onzekerheden op een verantwoordelijke manier te accepteren bij de uitvoering van hun werk in Gods Koninkrijk en om – zoals in alles – op de Heer te vertrouwen.

Reputatierisico's

Imagoschade is een groot risico voor een fondsenwervende organisatie als Verre Naasten. Om dit risico zo klein mogelijk te maken, hebben we o.a. een communicatieprotocol en een crisiscommunicatieplan.

Wet- en regelgeving

Verre Naasten vindt het belangrijk om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens. Niet alleen omdat dit een wettelijke verplichting is, maar vooral omdat we het belangrijk vinden om de privacy van onze donateurs te waarborgen.

Treasurymanagement

Verre Naasten heeft treasurybeleid met primair als doel het beheersen van risico's en secundair het optimaliseren van de financieringsbaten. De na te streven doelstellingen zijn de volgende:

- Beheersen en beperken van financiële risico's welke invloed hebben op het vermogen en het resultaat;
- Minimaliseren van kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Optimaliseren van rentebaten.

Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een optimale liquiditeitspositie (op korte en lange termijn);
- Kostenefficiënt betalingsverkeer;
- Geen actieve beleggingen;
- Afdekken van valutarisico's zodra deze bekend zijn.

Het veiligheidsbeleid beschrijft de organisatorische aanpak van veiligheid en stelt algemene regels voor veiligheidsbeheersing. Zo willen we onze medewerkers informeren om een actieve rol te spelen in het verminderen van risico's. In dit alles zien we veiligheidsbeheersing niet als beperkend, maar als een manier om ons werk en daardoor de voortzetting van projecten mogelijk te maken, onder omstandigheden die zonder veiligheidsbeheersing niet langer mogelijk zouden zijn.

VERANTWOORDINGSVERKLARING

Het bestuur van Verre Naasten onderschrijft volgens Statuten en Directiestatuut de volgende uitgangspunten: scheiding tussen de functies, toezicht houden, besturen en uitvoeren; optimale besteding van de middelen en optimale relaties met belanghebbenden.

Toezicht houden, besturen en uitvoeren

Verre Naasten is een stichting, opgericht op 31 december 2001, rechtsopvolger van de vereniging De Verre Naasten (opgericht december 1978). De stichting is statutair gevestigd te Zwolle. Het bestuur van Verre Naasten, tevens bestuur van het LSV, heeft een toezichthoudende taak t.o.v. Verre Naasten, de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding en uitvoering ligt bij de directeur van Verre Naasten. De directeur rapporteert hierover, conform de vastgestelde planning en control cyclus, aan het bestuur.

Optimale besteding van de middelen

Het meerjarenbeleidsplan 2017-2021 is ontwikkeld en door het LSV vastgesteld op 20 mei 2017. Het meerjarenbeleidsplan verwoordt het plan van aanpak van Verre Naasten. Of de ontvangen middelen optimaal besteed worden, wordt door Verre Naasten scherp gemonitord en geëvalueerd. Hiervoor zijn diverse monitorings- en evaluatie-instrumenten beschikbaar zoals het Management Informatie Systeem (MIS), periodieke rapportages, financiële overzichten en projectevaluaties. Deze maken onderdeel uit van de planning en control cyclus. Besteding van de middelen wordt continu getoetst aan de daaraan ten grondslag liggende afspraken (begrotingen, contracten, partnerovereenkomsten). Aanvragen van partners worden via een uitgebreid systeem van toetsing beoordeeld; van planning en uitvoering tot evaluatie.

Optimale relaties met belanghebbenden

Verre Naasten hecht grote waarde aan goede relaties met haar achterban en partners. Interactieve en transparante communicatie is daarbij van cruciaal belang. Communicatie vindt plaats via persoonlijk of telefonisch contact. Daarnaast maakt Verre Naasten gebruik van diverse offline en online kanalen. Binnen de kaders van de ISO-kwaliteitssystematiek wordt er binnen Verre Naasten sterk gedacht in termen van klanten en leveranciers. Klanttevredenheid en klachtenprocedures zijn belangrijke onderwerpen in de jaarplannen. De verantwoordingsverklaring is op 2 april 2020 vastgesteld door het bestuur van Verre Naasten.

7. JAARREKENING

7.1 Inleiding

Verre Naasten heeft een goed jaar achter de rug. Verre Naasten had een negatief resultaat van € 584.252,- begroot. Uiteindelijk viel het resultaat minder negatief uit, onder meer doordat de inkomsten € 513.769,- hoger waren dan begroot. De hogere inkomsten zijn grotendeels te danken aan forse bijdragen van stichting Pharos voor diverse projecten en ontvangsten uit nalatenschappen die niet waren begroot. Door hogere inkomsten, kon ook meer besteed worden aan de doelstellingen. Het werkelijk negatief resultaat over 2019 komt daarmee uit op € 205.470,-. Het negatieve resultaat wordt voor een deel in mindering gebracht op de liquiditeitsreserve (€ 72.329,-) en voor een deel op bestemmingsfondsen (€ 133.141,-).

De ratio's waar Verre Naasten op stuurde (zie hoofdstuk 7.7), blijven allemaal binnen de norm van Verre Naasten.

Hieronder volgt de jaarrekening van Stichting Verre Naasten.

7.2 Balans

		31 december 2019	31 december 2018
Activa			
Materiële vaste activa	1	€ 76.753	€ 106.490
Investering Oikocredit	2	€ 1.061.047	€ 1.061.047
Vorderingen	3	€ 313.987	€ 405.126
Liquide middelen	4	€ 897.085	€ 1.248.021
Totaal activa		€ 2.348.873	€ 2.820.684
Passiva			
Reserves en Fondsen	5		
Reserves		€ 1.700.793	€ 1.773.121
Fondsen		€ 293.729	€ 426.871
		€ 1.994.522	€ 2.199.992
Voorzieningen	6	€ 21.219	€ 17.718
Kortlopende schulden	7	€ 333.131	€ 602.974
Totaal passiva		€ 2.348.873	€ 2.820.684

7.3 Resultaat (staat van baten en lasten)

		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten				
Baten uit eigen fondsenwerving	8	€ 5.187.909	€ 4.758.817	€ 5.181.043
Baten uit gezamenlijke acties	9	€ 50.810		€ -
Acties derden	10	€ 32.973	€ 15.000	€ 71.545
Bijdrage Lume	11	€ 7.152	€ -	€ -
Overige baten en lasten	12	€ 8.741	€ -	€ 21.242
Som van de baten		€ 5.287.585	€ 4.773.817	€ 5.273.830
Lasten				
Besteed aan doelstellingen	13			
Kerkelijk opbouwwerk		€ 578.802	€ 728.852	€ 762.893
Evangelisatie		€ 1.407.126	€ 1.519.730	€ 1.219.243
Diaconaat		€ 931.339	€ 759.438	€ 1.105.193
Training		€ 1.000.117	€ 1.117.567	€ 926.682
Noodhulp		€ 130.670	€ 42.609	€ 209.676
Betrokkenheid achterban		€ 804.036	€ 632.575	€ 784.678
		€ 4.852.090	€ 4.800.771	€ 5.008.366
Wervingskosten	14	€ 326.488	€ 286.870	€ 348.511
Kosten beheer en administratie	15	€ 320.501	€ 278.927	€ 306.558
Som van de lasten		€ 5.499.080	€ 5.366.569	€ 5.663.435
Saldo voor financiële baten en lasten		€ -211.494	€ -592.752	€ -389.605
Saldo financiële baten en lasten	16	€ 6.024	€ 8.500	€ 4.833
Saldo van baten en lasten		€ -205.470	€ -584.252	€ -384.772
Bestemming saldo van baten en lasten overschot/tekort toegevoegd/onttrokken aan:				
Continuïteitsreserve		€ -	€ -	€ 100.000
Liquiditeitsreserve		€ -72.329	€ -199.252	€ -25.000
Bestemmingsreserves		€ -	€ -325.000	€ -477.402
Bestemmingsfondsen		€ -133.141	€ -60.000	€ 17.630
		€ -205.470	€ -584.252	€ -384.772

7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen	
Voornaamste activiteiten:	Verre Naasten is een stichting (Kamer van Koophandel 40506306) gevestigd te Zwolle. Samen met en namens lokale kerken in Nederland werken wij mee aan de verspreiding van het evangelie, wereldwijd. We onderhouden hiervoor relaties met kerken en christelijke organisaties die in hun directe omgeving het geloof delen, in woord en daad. Zo willen we, als broers en zussen in Gods wereldwijde kerk, samen optrekken in het geloof en kerk-zijn en Gods reddingsplan bekendmaken. Tot wederzijdse steun, inspiratie en bemoediging en dit alles tot eer van God. Kort samengevat als 'geloof delen wereldwijd'.
Toegepaste standaarden:	De jaarrekening, na verwerking van het resultaat, is opgesteld overeenkomstig de Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. De jaarrekening is opgemaakt op 2 april 2020.
Schattingen:	Bij het toepassen van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van Verre Naasten zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, vermelden we de aard van deze oordelen en schattingen (inclusief de bijbehorende veronderstellingen) bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.
Stelselwijziging:	In 2019 heeft geen stelselwijziging plaatsgevonden.
Omrekening van vreemde valuta	De valutakoersverschillen die optreden bij transacties, nemen we als resultaat in de staat van baten en lasten op. We achten de koersrisico's beperkt, daarom zijn deze risico's niet afgedekt. Per balansdatum is er geen sprake van posities in vreemde valuta.
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	
Algemeen	Voor zover niet anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde, daarbij rekening houdend met eventuele waardeverminderingen.
Vaste activa	
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa waarderen we op basis van de aanschafwaarde, verminderd met de lineaire afschrijving op basis van de verwachte levensduur, rekening houdend met eventuele restwaarde. In het jaar van aanschaf wordt naar rato afgeschreven.
Vlottende activa	
Investering in Oikocredit Nederland Fonds	De investering in Oikocredit Nederland Fonds waarderen we tegen kostprijs. Indien er sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering gebeurt ten laste van de staat van baten en lasten. De ingelegde gelden zijn maandelijks opneembaar.
Vorderingen	Vorderingen waarderen we bij eerste verwerking tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Voorzieningen wegens oninbaarheid brengen we in mindering op de boekwaarde van de vordering.

Passiva	
Reserves	Bestemmingsreserves zijn gelden die door het bestuur voor een specifiek doel zijn geormerkt.
Fondsen	Bestemmingsfondsen ontstaan door ontvangen gelden die door derden zijn gegeven met een specifieke bestemming, waarvan nog geen besteding heeft plaatsgevonden.
Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Bij Verre Naasten is het loopbaanbudget als voorziening opgenomen.
Kortlopende schulden	Kortlopende schulden waarden we bij de eerste verwerking tegen reële waarde. Dit is meestal de nominale waarde. Onder kortlopende schulden vallen de nog te betalen bedragen in het verslagjaar, maar waarvan per balansdatum de nota nog niet is ontvangen. Kortlopende schulden worden naar verwachting binnen een jaar afgewikkeld.
Grondslagen voor resultaatbepaling	
Algemeen	Ontvangsten en uitgaven rekenen we in de staat van baten en lasten toe aan de periode waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van de donaties: deze worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Alle opbrengsten nemen we voor het brutobedrag in de baten op, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. Kosten die nodig zijn om bepaalde baten te realiseren, presenteren we in de staat van baten en lasten als last.
Baten	
Nalatenschappen	Nalatenschappen nemen we op in het boekjaar waarin we de omvang betrouwbaar kunnen vaststellen. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten verantwoorden we als 'baten uit nalatenschappen' in het boekjaar waarin het wordt ontvangen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar is verantwoord.
Lasten	
Bestedingen aan doelstellingen	Onder 'Bestedingen aan doelstellingen' verstaan we de in het verslagjaar toegekende bedragen voor de projecten waarmee we aan onze doelstellingen werken en de uitvoeringskosten die we aan hetzelfde jaar kunnen toerekenen, voor zover deze toekenningen betrekking hebben op het verslagjaar.

Wervingskosten	Alle kosten van activiteiten waarmee we mensen stimuleren om geld te geven voor één of meer van onze doelstellingen, worden aangemerkt als 'Wervingskosten'. Dit houdt in dat ook kosten voor publiciteit en communicatie hieronder vallen, tenzij het om bewustwordingsactiviteiten gaat. Regelmatig is er bij activiteiten sprake van een combinatie van bewustwording en werving baten. In die gevallen rekenen we de kosten die betrekking hebben op bewustwording voor dat deel zo nauwkeurig mogelijk toe.
Kosten beheer en administratie	Kosten beheer en administratie zijn kosten voor (interne) beheersing en administratievoering, die niet worden toegerekend aan een doelstelling of de wervingskosten.
Personeelskosten	De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.
Waarderingsgrondslagen WNT	Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) houdt Verre Naasten zich aan de Beleidsregel toepassing WNT en hanteert deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening.
Pensioenlasten	Verre Naasten neemt deel aan de bedrijfstakpensioenregeling die is ondergebracht in het Pensioenfonds Zorg & Welzijn. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie verantwoorden we als last in de staat van baten en lasten, en voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, nemen we deze als verplichting op de balans op. We hebben geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstige hogere premiebijdragen. Om deze reden brengen we de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat.

7.5 Toelichting op de balans per 31 december 2019

(1) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering. Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Inventaris	Computer apparatuur	software	totaal
Boekwaarde 1 januari 2019	€ 28.506	€ 14.286	€ 63.698	€ 106.490
Af: Afschrijvingslast	€ -8.940	€ -8.736	€ -18.200	€ -35.876
Bij: Investerings	€ 6.139			€ 6.139
Boekwaarde 31 december 2019	€ 25.705	€ 5.549	€ 45.499	€ 76.753

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Inventaris	20%
Computerapparatuur	33,33%
Software	20,00% / 33,33%

(2) Investerings in Oikocredit Nederland Fonds

	31 december 2019	31 december 2018
Participatie in Oikocredit Nederland Fonds	€ 1.061.047	€ 1.061.047

Sinds 2015 is een deel van de middelen die niet direct voor de uitvoering nodig zijn ondergebracht in het Oikocredit Nederland Fonds. Oikocredit is een wereldwijd opererende organisatie die private financiering verschaft aan microfinancieringsinstellingen. Daarnaast verleent zij ook krediet aan coöperaties, fairtrade-organisaties en ondernemingen die zich richten op duurzame economische ontwikkeling op lange termijn. Onze ingelegde gelden zijn maandelijks opneembaar.

(3) Vorderingen

De looptijd van de vorderingen is maximaal één jaar.

	2019	2018
Nog te ontvangen bedragen	€ 233.205	€ 329.646
Debiteuren	€ 37.191	€ 43.994
Vooruitbetaalde bedragen	€ 43.591	€ 31.486
Stand per 31 december	€ 313.987	€ 405.126

Nog te ontvangen bedragen:

Deze post bestaat per balansdatum uit € 134.022,- nog te ontvangen van RSV's (Regionale Samenwerkingsverbanden van kerken) en € 90.000,- uit nog te ontvangen bedragen uit nalatenschappen. De verwachting is dat we deze bedragen binnen een jaar ontvangen.

(4) Liquide middelen

Tijdelijk niet benodigde liquiditeiten worden bij een aantal Nederlandse financiële instellingen ondergebracht. De liquide middelen zijn vrij besteedbaar. In 2019 hebben we besloten om geen chartale kas meer aan te houden.

	2019	2018
Banken	€ 897.085	€ 1.246.259
Kas	€ -	€ 1.762
Stand per 31 december	€ 897.085	€ 1.248.021

(5) Reserves en fondsen

	1-1-2019	Dotatie	Onttrekking	31-12-2019
Reserves				
Continuïteitsreserve	€ 725.000			€ 725.000
Liquiditeitsreserve	€ 350.000		€ 72.329	€ 277.671
Bestemmingsreserve noodhulp	€ 50.000			€ 50.000
Bestemmingsreserve Lume	€ 460.322			€ 460.322
Bestemmingsreserve Mission Nederland	€ 187.800			€ 187.800
Reserves totaal	€ 1.773.122	€ -	€ 72.329	€ 1.700.793
Fondsen				
	1-1-2019	Dotatie	Onttrekking	31-12-2019
Bestemmingsfonds Bangladesh	€ 10.000		€ 10.000	€ -
Bestemmingsfonds Congo	€ 11.657		€ 11.657	€ -
Bestemmingsfonds Curaçao	€ 4.000		€ 4.000	€ -
Bestemmingsfonds India (Mission School in Chhapara)	€ 18.000	€ 68.500	€ 37.706	€ 48.794
Bestemmingsfonds Indonesië	€ 8.345		€ 8.345	€ -
Bestemmingsfonds Indonesië (Sola Gratia KinderHome)	€ 103.760	€ 45.162	€ 116.334	€ 32.588
Bestemmingsfonds Kenia (Regionale conferentie Afrika)	€ -	€ 2.500	€ -	€ 2.500
Bestemmingsfonds Oekraïne (The Right Way)	€ 1.261		€ 1.261	€ -
Bestemmingsfonds Suriname	€ 1.500			€ 1.500
Bestemmingsfonds Communicatiedoeleinden	€ 90.124			€ 90.124
Bestemmingsfonds HBS	€ 117.176		€ 60.000	€ 57.176
Bestemmingsfonds uit nalatenschap	€ 61.047			€ 61.047
Fondsen totaal	€ 426.870	€ 116.162	€ 249.304	€ 293.729

Het beleid van Verre Naasten is erop gericht om de reserves op een verantwoorde wijze zo minimaal mogelijk te houden.

Continuïteitsreserve:

Het doel van de continuïteitsreserve is het opvangen van de doorlopende organisatiekosten bij een eventuele terugloop van de inkomsten tijdens een overbruggings- of liquidatieperiode. De hoogte van deze reserve is gebaseerd op de loonkosten van de medewerkers voor een periode van zes maanden.

Het bestuur acht de reservepositie van Verre Naasten verantwoord om de specifieke risico's af te dekken.

Liquiditeitsreserve:

De liquiditeitsreserve beslaat 20% van de totale lasten van de begroting van het komende jaar. De reeds gevormde continuïteitsreserve mag hierop in mindering worden gebracht. ($20\% * 5,2 \text{ miljoen} = € 1.040.000,-$ minus $€ 725.000,- = € 315.000,-$). Door de onttrekking vanwege het resultaat over 2019 is de liquiditeitsreserve ruim $€ 37.000,-$ onder het gewenste minimum. Het bestuur acht de reservepositie van Verre Naasten verantwoord om de specifieke risico's af te kunnen dekken.

Bestemmingsreserve noodhulp:

Deze bestemmingsreserve van $€ 50.000,-$ is bestemd voor directe hulp in acute noodsituaties in de werkgebieden. De uitgevoerde noodhulp konden we in 2019 vanuit de lopende exploitatie financieren.

Bestemmingsreserve Lume:

In het meerjarenbeleidsplan 2017–2021 heeft Verre Naasten de keuze gemaakt om een label te introduceren gericht op christenvrouwen in de leeftijd van 20–45 jaar, onder de merknaam Lume. Hiervoor is jaarlijks $€ 200.000,-$ beschikbaar, tot en met 2021.

De huidige reserve is toereikend voor de te verwachten uitgaven van Lume in 2021 en 2022. De uitgaven in 2019 konden we vanuit de lopende exploitatie financieren.

Bestemmingsreserve Mission Nederland:

In het meerjarenbeleidsplan 2017–2021 heeft Verre Naasten ook gekozen om – naast mission-werk in het buitenland – budget beschikbaar te stellen voor mission-werk in Nederland. De vraag vanuit lokale kerken in Nederland hierom klinkt sterker. Hiervoor wordt jaarlijks maximaal 5% van de totale lasten beschikbaar gesteld.

De huidige reserve is toereikend voor de te verwachten uitgaven voor missionaire projecten in Nederland in 2021 en 2022. De uitgaven in 2019 konden we vanuit de lopende exploitatie financieren.

Bestemmingsfondsen:

Er is een bestemmingsfonds communicatiedoeleinden (opgebouwd uit reserves 'Naast'). Dit fonds is in 2019 niet aangesproken. De reserve zal besteed worden voor communicatiedoeleinden voor ons mission-werk.

In 2018 is het werk van 'Hulp Buitenlandse Studenten' (Stichting HBS) overgenomen door Verre Naasten. In 2019 is er € 60.000,- onttrokken en besteed om (een deel van) de studie van buitenlandse theologiestudenten te bekostigen.

In 2016 ontving Verre Naasten een bedrag uit een nalatenschap (via het GKV-deputaatschap Financiën & Beheer). In het testament is opgenomen dat alleen het rendement uit deze nalatenschap besteed mag worden. Het ontvangen bedrag is ondergebracht in het Oikocredit Nederland Fonds. Het rendement dat daarover ontvangen is, wordt jaarlijks door Verre Naasten besteed voor haar doelstelling.

(6) Voorziening

Onder deze post valt het loopbaanbudget. Dit budget is door Verre Naasten gereserveerd voor haar werknemers.

(7) Kortlopende schulden

	2019	2018
Crediteuren	€ 33.458	€ 76.348
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 64.293	€ 52.238
Pensioenen	€ 1.889	€ 2.242
Reservering verlofuren	€ 89.580	€ 55.408
Nog te betalen bedragen	€ 130.092	€ 200.655
Vooruit ontvangen bedragen	€ 13.820	€ 216.083
Stand per 31 december	€ 333.131	€ 602.974

7.5.1 Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen

Verre Naasten huurt van SHGO (Stichting Huisvesting Gereformeerde Organisatie) een kantoorruimte. In 2017 stelde SHGO hiervoor een onderverhuurovereenkomst op voor de periode 2017–2021. De totale huursom voor Verre Naasten bedraagt tot en met 31 december 2021 (24 maanden) € 92.902,-.

Het doel van SHGO is het verwerven, beheren en exploiteren van huisvesting voor gereformeerde organisaties en het bevorderen van de samenwerking tussen deze organisaties. De stichting verhuurt kantoorruimte aan diverse organisaties waaronder ook aan Verre Naasten. In het bestuur van SHGO heeft Verre Naasten ook een zetel. Het vermogen van de stichting wordt gevormd door de oprichters van de stichting (waaronder Verre Naasten). Bij ontbinding van de stichting wordt een batig saldo van de stichtingen die in de 5 jaar voorafgaand aan de ontbinding huurder waren van de stichting verdeeld naar rato van de door haar betaalde huur in deze 5 jaar.

Partnertoekenningen

Op basis van de vastgestelde begroting wordt de partner geïnformeerd over de ruimte voor het nieuwe jaar. De hoogte van de ruimte wordt derhalve vermeld in de niet in balans opgenomen regelingen omdat er op dat moment geen sprake is van een verplichting. De toegekende ruimte aan partners op 1 januari 2020 bedraagt in totaal € 2.951.917,-.

7.6 Toelichting op de staat van baten en lasten 2019

(8) Baten uit eigen fondsenwerving

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Particulieren	€ 1.588.862	€ 1.576.000	€ 1.502.428
Kerken	€ 261.950	€ 213.000	€ 226.388
Scholen	€ 2.147	€ 5.000	€ 71.611
Organisaties	€ 663.260	€ 320.000	€ 785.088
Noodhulp - Particulieren	€ 2.815	€ -	€ 10.654
Noodhulp - Kerken	€ 8.793	€ -	€ 35.051
Noodhulp - Scholen	€ -	€ -	€ -
Noodhulp - Organisaties	€ 50	€ -	€ 20.050
Bijdrage RSV's	€ 2.524.085	€ 2.644.817	€ 2.367.313
Erfenissen en legaten	€ 135.945	€ -	€ 162.460
Baten eigen fondsenwerving	€ 5.187.909	€ 4.758.817	€ 5.181.043

De baten uit eigen fondsenwerving worden in deze toelichting gesplitst naar herkomst (doelgroepen). Er wordt sinds 2019 geen onderscheid meer gemaakt tussen bestemde en onbestemde baten per doelgroep. Ook worden vanaf 2019 de bijdragen afkomstig van de RSV's (Regionale Samenwerkingsverbanden) geschaard onder de baten uit eigen fondsenwerving. Omwille van de vergelijkbaarheid zijn de cijfers van 2018 hierop aangepast.

Organisaties:

De totale inkomsten uit organisaties bedragen in 2019 € 663.260,-, waarvan € 420.754,- van stichting Pharus. Verre Naasten is stichting Pharus zeer erkentelijk dat dankzij deze bijdrage een aantal extra projecten uitgevoerd konden worden.

Bijdrage RSV's:

De bijdragen zijn afkomstig van RSV's, waarmee Verre Naasten samenwerkt in de ondersteuning van partners wereldwijd. De RSV's ontvangen quota van hun lid-kerken. Hieronder een uitsplitsing van de bijdrage per RSV:

	Werkelijk 2019
Drenthe Mission	€ 286.100
Groningen Mission	€ 120.910
India Mission	€ 223.315
Indonesie Mission	€ 628.874
Kenia Mission	€ 35.367
Oekraïne Zending	€ 51.732
Rijnmond Mission	€ 200.052
Utrecht Mission	€ 405.943
West Afrika Mission	€ 87.900
Zuid Afrika Mission	€ 473.792
Zuid India Mission	€ 10.100
Totaal bijdrage RSV's	€ 2.524.085

(9) Baten uit gezamenlijke acties

Verre Naasten participeert in het noodhulpfonds kerkenhelpenkerken.nl, voor wereldwijde noodhulp voor en door kerken, vanuit christelijke naastenliefde. Kerkenhelpenkerken.nl is een initiatief van GZB (Gereformeerde Zendingsbond), het CGK-deputaatschap Diaconaat en Verre Naasten. In de eerste maanden van 2019 is er een noodhulpactie opgezet voor Zuidelijk-Afrika als gevolg van de verwoestingen door de orkaan Idai en de enorme regenval. De totale opbrengst van de actie bedraagt € 675.996,-, waarvan € 50.810,- door Verre Naasten is geworven.

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Gezamenlijke acties - Particulieren	€ 23.214	€ -	€ -
Gezamenlijke acties - Kerken	€ 27.496	€ -	€ -
Gezamenlijke acties - Organisaties	€ 100	€ -	€ -
Baten uit gezamenlijke acties	€ 50.810	€ -	€ -

(10) Acties derden

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Prisma EO Metterdaad	€ 31.513	€ 15.000	€ 17.125
Overige acties van derden	€ 1.460	€ -	€ 54.420
Baten uit acties derden	€ 32.973	€ 15.000	€ 71.545

(11) Bijdrage Lume

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Lume - baten opbrengst verkoop webshop	€ 150	€ -	€ -
Lume - memberbijdrage	€ 5.363	€ -	€ -
Lume - giften	€ 1.640	€ -	€ -
Bijdrage Lume	€ 7.152	€ -	€ -

(12) Overige baten en lasten

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Werk voor derden	€ 10.293	€ -	€ 22.324
Lasten lopend boekjaar	€ -1.030	€ -	€ -1.082
Baten en lasten voorgaand boekjaar	€ -522	€ -	€ -
Overige baten en lasten	€ 8.741	€ -	€ 21.242

Werk voor derden:

Verre Naasten heeft vele jaren de donateur- en financiële administratie voor enkele organisaties (o.a. LPB media, Fundament, SSRO) verzorgd. In 2019 is Verre Naasten hiermee gestopt en zijn de werkzaamheden overgedragen. Hierdoor is de totale opbrengst lager dan voorgaande jaren.

(13) Besteed aan doelstellingen

In hoofdstuk 7.8 worden de bestedingen aan doelstellingen gespecificeerd.

(14) Wervingskosten

In hoofdstuk 7.7 en 7.8 worden de wervingskosten behandeld, en wordt inzicht gegeven in de kostenstructuur en hoe de kosten aan doelstellingen, werving, en beheer & administratie zijn gerelateerd.

(15) Kosten beheer en administratie

In hoofdstuk 7.7 en 7.8 worden de kosten beheer en administratie behandeld, en wordt inzicht gegeven in de kostenstructuur en hoe de kosten aan doelstellingen, werving, en beheer & administratie zijn gerelateerd.

(16) Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Rente betaald / ontvangen	€ 6.024	€ 8.500	€ 4.839
Koersverschillen	€ -	€ -	€ -6
Financiële Baten en lasten	€ 6.024	€ 8.500	€ 4.833

7.7 Kerncijfers

De kosten beheer en administratie zijn hoger dan begroot. Deels is dit te verklaren door een wijziging in de toedeling van de kosten, waardoor een deel wordt aangemerkt als kosten beheer en administratie, terwijl dit voorheen onder de wervingskosten viel. Alle ratio's vallen echter nog ruim binnen de door Verre Naasten gehanteerde interne norm.

Kostenstructuur Verre Naasten	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Besteed aan doelstelling	€ 4.852.090	€ 4.800.771	€ 5.008.366
Wervingskosten	€ 326.488	€ 286.870	€ 348.511
Kosten beheer en administratie	€ 320.501	€ 278.927	€ 306.558
	€ 5.499.080	€ 5.366.569	€ 5.663.435

Ratio's	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018	Interne norm
Besteed aan doelstelling t.o.v. totale lasten	88,2%	89,5%	88,4%	> 75%
Wervingskosten t.o.v. totale baten	6,2%	6,0%	6,6%	< 12,5%
Kosten beheer en administratie t.o.v. totale lasten	5,8%	5,2%	5,4%	< 12,5%
Aantal fte's Verre Naasten	18,38		17,66	

7.8 Specificatie en verdeling van de lasten

(*1000)	Besteed aan doelstelling										Wervingskosten		Totaal		
	Kerkelijk opbouwwerk	Evangelisatie	Diaconaat	Training	Noodhulp	Media	Betrokkenheid achterban	Fondsenwerving	Acties derden	Subsidiees	Kosten Beheer & Administratie		W 2019	B 2019	W 2018
Lasten t.b.v. doelstelling															
Kerkelijk opbouwwerk	383												383	490	570
Evangelisatie		1227											1227	1268	978
Diaconaat			783										783	566	966
Training				781									781	856	714
Noodhulp					92								92	-	173
Media						-							-	-	73
Betrokkenheid achterban							-						-	-	14
Lasten organisatie															
Salaris/soc. lasten	159	146	120	181	30	-	380	128	43	5	165		1358	1342	1350
Algemene kosten	12	12	10	13	3	-	34	11	3	0	119		218	164	208
Huisvestingskosten	6	6	5	6	1	-	16	5	1	0	5		52	43	44
Kantoorkosten	18	17	14	19	4	-	51	17	4	1	16		162	151	135
Communicatie & Fondsenwerving	-	-	-	-	-	-	322	107	-	-	-		429	444	430
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15		15	42	24
Totaal lasten	579	1407	931	1000	131	-	804	269	51	6	321		5499	5366	5679

De lasten ten behoeve van de doelstellingen bestaan uit directe en indirecte doelbestedingen. Directe doelbestedingen zijn bijvoorbeeld bijdragen aan projecten aan (buitenlandse) partnerorganisaties. Een voorbeeld van indirecte doelbestedingen zijn personeelskosten in Nederland van medewerkers die projecten begeleiden en de kwaliteit ervan bewaken. De verdeling en toerekening van deze indirecte kosten zijn o.a. gebaseerd op de hoeveelheid tijd die werknemers van Verre Naasten aan de doelstellingen besteden. Hiervoor hanteert Verre Naasten een vaste verdeelsleutel die eens per vijf jaar wordt herzien bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan.

De totale lasten organisatie is t.o.v. 2018 gestegen met ongeveer € 43.000,-. De lasten betrokkenheid achterban zijn t.o.v. 2018 met ongeveer € 20.000,- gestegen, en t.o.v. de begroting 2019 met ruim € 170.000,-. De voornaamste verklaring hiervoor is de lancering van Lume (wijzijnlume.nl). In opdracht van het LSV is Lume in 2018 ontwikkeld en gelanceerd in 2019. In 2020 hopen we hiervoor de eerste revenuen te ontvangen.

7.9 Personeelskosten

De personeelskosten over 2019 zijn hieronder uitgewerkt. In september 2019 zijn de salarisbedragen volgens de vernieuwde cao met 3,25% verhoogd, waardoor de personeelskosten een fractie hoger uitvallen dan begroot.

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Salarissen en sociale lasten	€ 1.227.619	€ 1.215.348	€ 1.216.534
Pensioenpremie	€ 99.186	€ 98.000	€ 99.711
Reiskosten	€ 49.788	€ 49.000	€ 48.740
Overig	€ -19.026	€ -20.000	€ -19.589
Totaal personeelskosten	€ 1.357.566	€ 1.342.348	€ 1.345.396

7.10 Bezoldiging directie en bestuur

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was 12 oktober 2019. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Verre Naasten de Regeling beloning directeurs van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Verre Naasten vond plaats door het bestuur van Verre Naasten. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 375 punten met een maximaal jaarinkomen van € 107.022,- (1 FTE/12 mnd.).

De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg in 2019 voor K. Harink € 87.585,-. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 187.000,- per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De bezoldiging van onze directie was in 2019 als volgt:

Naam:	De heer K. Harink
Functie:	Directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	Onbepaald
Parttime percentage	100
Periode	1/1 – 31/12
Bezoldiging (EUR)	2019
Brutoloon/salaris	€ 73.994

Individueel keuzebudget	€ 13.592
Jaarinkomen	€ 87.585
Belastbare vergoedingen	€ -546
Pensioenlasten werkgeversdeel	€ 9.107
Totaal bezoldiging directie 2019 (incl. werkgeverslasten)	€ 96.146
Bezoldiging (EUR)	2018
Totaal bezoldiging directie	€ 93.836

De bestuursleden ontvingen buiten een vergoeding voor hun onkosten, geen bezoldiging in 2019.

7.11 Begroting 2020

	Begroting 2020	Werkelijk 2019	Begroting 2019
Baten			
Baten uit eigen fondsenwerving	€ 4.728.290	€ 5.187.909	€ 4.758.817
Baten uit gezamenlijke acties	€ -	€ 50.810	€ -
Baten uit acties derden	€ 15.000	€ 32.973	€ 15.000
Baten uit Lume	€ 80.000	€ 7.152	€ -
Overige baten en lasten	€ -	€ 8.741	€ -
Totaal baten	€ 4.823.290	€ 5.287.585	€ 4.773.817
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Kerkelijk opbouwwerk	€ 694.805	€ 578.802	€ 728.852
Evangelisatie	€ 1.499.925	€ 1.407.126	€ 1.519.730
Diaconaat	€ 641.973	€ 931.339	€ 759.438
Training	€ 1.107.990	€ 1.000.117	€ 1.117.567
Noodhulp	€ 43.873	€ 130.670	€ 42.609
Betrokkenheid achterban	€ 567.945	€ 804.036	€ 632.575
	€ 4.556.510	€ 4.852.090	€ 4.800.771
Wervingskosten	€ 284.314	€ 326.488	€ 286.870
Kosten Beheer en Administratie	€ 351.043	€ 320.501	€ 278.927
Totaal Lasten	€ 5.191.867	€ 5.499.080	€ 5.366.569
Saldo voor financiële baten en lasten	€ -368.577	€ -211.494	€ -592.752
Saldo financiële baten en lasten	€ 8.500	€ 6.024	€ 8.500
Saldo baten en lasten	€ -360.077	€ -205.470	€ -584.252

7.12 Vaststellen Bestuur

Het bestuur stelt hierbij de jaarrekening 2019 vast.

Datum: 02-04-2020

Handtekening
Voorzitter LSV Verre Naasten

Datum: 02-04-2020

Handtekening
Penningmeester LSV | Verre Naasten

Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum deden zich geen gebeurtenissen voor die we hier moeten vermelden.

Instellingsgegevens:	
Naam instelling:	Stichting Verre Naasten
Adres:	Dokter Spanjaardweg 4A
Postcode + Woonplaats:	8025 BT Zwolle
Telefoon:	(038) 427 04 10
E-mail:	info@verrenaasten.nl
Website:	www.verrenaasten.nl
Bankrekeningnummer:	NL31 INGB 0000 363600
Kamer van Koophandel:	40506306
Fiscaalnummer (RSIN):	004668728

8. OVERIGE GEGEVENS

8.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het bestuur van Stichting Verre Naasten

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Verre Naasten te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Verre Naasten op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 “fondswervende instellingen” en de Beleidsregels toepassing WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. De staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Verre Naasten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van richtlijn 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in richtlijn 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met richtlijn 650.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "fondswervende instellingen" en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op onze website en op www.nba.nl kunt u meer informatie vinden over de aard van onze werkzaamheden.

Emmen, 2 april 2020

HD Accountants B.V.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop with a horizontal line extending to the right and a small mark above it.

J.H. Keuter
Registeraccountant

VERRE NAASTEN
— geloof delen wereldwijd —